

İLKÖĞRETİMDE KARMA SINIFLARDA EĞİTİM-ÖĞRETİME AIT

TALİMAT

Министерство за образование и наука
Биро за развој на образованието
Ministria e Arsimit dhe Shkenës
Byroja e zhvillimit të arsimit
Ministry of Education and Science
Bureau for Development of Education

İLKÖĞRETİMDE KARMA SINIFLARDA
EĞİTİM-ÖĞRETİME AIT

TALİMAT

İlköğretim Okullarında Karma Sınıflarda Eğitim Öğretime Ait Talimat

Yayıncı:

Eğitimi Geliştirme Bürosu

Müellifler:

Ayşe Ayrulai, Lilyana Samarciska-Panova, Elizabeta Tomevska-İlievska, Lulzim Mehmedi, Danitsa Talimciosa, Vançe Manevski

Türkçeye çeviri:

ABAKUS

Düzenleme:

Brigada dizajn

Basımevi:

Data Pons

CIP - Yayınlar Kataloqlama
Milli ve Üniversite Kütüphanesi "Az.Kliment Ohridski"-Üsküp

373.3.043.2(497.7)(083.131)

İlköğretim Okullarında Karma Sınıflarda Eğitim Öğretime Ait TALİMAT / [Ayşe Ayrulai ... vb.]. - Üsküp :
Eğitimi Geliştirme Bürosu, 2020. - 56 syf. : tabelalar ; 24 sm

Metinde dipnotlar. - Diğer müellifler: Lilyana Samarciska-Panova, Elizabeta Tomevska-İlievska, Lulzim Mehmedi, Danitsa Talimciosa, Vançe Manevski. -
Bibliyog rafya: syf. 38. - Ek de içeriıyor 1-4

ISBN 978-608-206-049-1

1. Ayrulai, Ayşe [müelîf] 2. Samarciska-Panova, Lilyana [müelîf] 3.
Tomevska-İlievska, Elizabeta [müelîf] 4. Mehmedi, Lulzim [müelîf] 5.
Talimciosa, Danitsa [müelîf] 6. Manevski Vançe [müelîf]
a) İlköğretim eğitimi - Karma sınıflar - Öğretimin organizasyonu - Makedonya - Talimatlar

COBISS.MK-ID 51521797

Açık Toplum-Makedonya Vakfı'nın desteğiyle bu belge hazırlanıp, Arnavutça, Türkçe, Sırpça ve Boşnyakça dillerine tercüme edildi.

Bu belgenin içeriği sadece müellifin sorumluluğu altındadır ve hiçbir şekilde Açık Toplum-Makedonya Vakfı'nın görüş ve tutumlarını yansıttığı sayılmaz.

İçerik:

GİRİŞ	05
1. İLKÖĞRETİM OKULLARINDA KARMA SINIFLAR	07
1.1. Karma sınıflar teriminin tanımı	07
1.2. Karma sınıflarda öğretim-egitim çalışmasının öncülükleri ve teşfikleri	08
1.2.1. Karma Sınıflarda Eğitim-Öğretim Çalışmalarının Öncülükleri	08
1.2.2. Karma Sınıflarda Eğitim-Öğretim Çalışmalarının Teşfikleri	11
2. KARMA SINIFLARDA ÖĞRETİMİ ORGANİZE ETMEDE OKUL İDARESİNİN RÖLÜ	12
2.1. Öğretmenler seçimi	12
2.2. Karma sınıfların kurulması	13
3. MEKANIN/DERSHANENİN KARMA SINIF OLARAK ORGANİZASYONU	14
4. KARMA SINIFLARDA ÖĞRETİMİN PLANLANMASI	17
4.1. Karma sınıflarda planlama türleri	17
4.1.1. Yıllık Planlama	18
4.1.2. Orta Vadeli/Konusal Planlama	20
4.1.3. Günlük planlama/ dersin planlanması	23
5. KARMA SINIFLARDA ÖĞRETİMİN ORGANİZASYONU	26
5.1. Karma Sınıflarda Çalışmanın Organizasyon Şekilleri	26
5.2. Farklı gelişim yaşında öğrencilerden oluşan küçük gruplarda çalışmaya ait didaktik stratejiler	27
5.3. Karma Sınıflarda Öğretim Derslerin Türleri	32
5.4. Öğretim Derslerinin Sırasına Göre Dersin Organizasyonu	33
5.5. Karma sınıflarda öğretim derslerinin Programı	35
5.6. Karma sınıflarının pedagojik kayıt ve dökümantasyonu	37
KAYNAKÇA	38
EKLER	39

Giriş

İlköğretimde karma sınıflarda eğitim-öğetime ait talimat, yardımcı malzeme teşkil etmektedir, dahası karma sınıflarla çalışan öğretmenler için profesyonel (uzmansal) destek oluşturmaktadır.

Ülkemizde çok sayıda karma sınıflar mevcuttur. Eğitimi Geliştirme Bürosu'nun verilerine göre, 2018/2019 yılı öğretim yılında toplam 911 karma sınıflar vardı (birinci sınıftan beşincisınıfa kadar 844 karma sınıf ve altıncı sınıftan dokuzuncu sınıfa kadar 67 karma sınıf). Talimat ekinde, öğretimin yapıldığı dillere göre karma sınıfların sayısına bağlı daha ayrıntılı bilgiler yer almaktadır (Tabela 1, Tabela 2, Tabela 3 ve Ek 3).

Karma sınıfların oluşturulması İlkokul Eğitimi Kanunu'na dayanmaktadır (5.8.2019 tarihli yılı "Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazetesi", no. 161). İlkokul Eğitimi Kanunu'nun (8) 53. maddesi tutum 8 ve 9 uyarınca kurucunun onayı alındıktan sonra ilkokullarda karma sınıflar da oluşturulabilir, genellikle, birinci sınıflardan öğrencilerden ve üçüncü sınıf öğrencilerinden, dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinden ya da altıncı sınıf öğrencilerinden dokuzuncu sınıflara kadart öğrencilerden oluşturulabilirler. (9) Kurucu Eğitim ve Bilim Bakanlığı'ndan önceden olumlu görüş aldıktan sonra karma sınıf kurabilir.

Bizim pedagojik teorimizde karma sınıflarda öğretim-eğitim çalışmaları hakkında pek yazılmıyor, bu sorun geleceğin öğretmenlerini eğiten fakültelerde de yeterince ele alınmıyor. Oysa, çoğu sayıda sınıf öğretmenleri mesleki hayatlarına tıpkı karma sınıflarda başlıyorlar, dolayısıyla bu Talimatın hazırlanma gereği doğdu.

Bu Talimatın hedefleri şunlardır:

- Öğretmen seçiminde, karma sınıfların oluşturulmasında, öğretimin organizasyonunda okul idaresine uzmansal destek sunmaktır;
- Öğretimi planlama sürecinde öğretmenleri yönlendirmek (yıllık planlama, orta vadeli planlama ve günlük planlama, dahası öğretimde bir dersin planlanma);
- Karma sınıflarda mesleki çalışma yetki ve becerilerini geliştirme ve pekiştirmeleri için öğretmenlere organizasyon şekilleri, öğretim metodu, tekniği ve etkinliklerinin seçiminde uzmansal destek sağlamaktır;

- Karma sınıflarda teşvik edici okuma ortamının oluşturulması için öğretmenlere mekan ve zamanı elverişli örgütlemelerini yönlendirmelerini sağlamaktır.

Bu talimat karma sınıflarda öğretimin organizasyonu ve gerçekleşiminin farklı açılarını kulanma olanağını vermektedir, olumlu taraflarını yanısıra ilköğretim okullarında öğretim teşviklerini de tanıtılmaktadır. .

1. İLKÖĞRETİM OKULLARINDA KARMA SINIFLAR

Ülkemizde karma sınıflar genellikle kırsal kesimlerde, az yerleşim yerlerinde, dahası az öğrencinin kayıtlandığı okullarda rastlanmaktadır. Diğer yandan, kötü yol altyapısı sebebiyle okulları uzakta bulunan küçük yaşta olan öğrencilerin ilkokul eğitimini bitirmeme rizikosunu mevcuttur, bu nedenle de karma sınıfları kurulmaktadır.

Karma sınıfların kurulması sistemde öğretmen yetersizliğinden veya yeni öğretmenlerin işe alınmasının mümkün olmadığından kaynaklanıyor, öğrencilerin bulunduğu bütün ortamlarda eğitimin sağlanmasına yönelik stratejiden hareketle kurlmaktadır.

1.1. *Karma sınıflar* teriminin tanımı

Karma sınıflar, ilkokullarda öğretim ve eğitimin ilk gelişim döneminden iki veya birçok sınıflardan öğrencilerin, ikinci gelişim döneminde iki veya birçok sınıflardan öğrencilerin yanısıra üçüncü döneminde iki veya birçok sınıflardan öğrencilerin dahil edildiği sınıflardır. İstisna olarak, daha az sayıda öğrencisi olan okullarda, ilk beş sınıfın birleşmesiyle kurulan sınıflar da karma sınıflardır. Karma sınıfları pedagoji kaynaklarında “Birleşik sınıflar” olarak da adlandırılmaktadır, çünkü farklı yaş grubundan (bir yaştan üç yaşa kadar yaş farkı= oluşan heterojen öğrenci topluluğunu temsil etmektedirler, bu sınıflarda öğretim biröğretmen tarafından gerçekleştirilmektedir.

1.2. Karma sınıflarda öğretim-eğitim çalışmasının öncülükleri ve teşfikleri

Bu konuyu inceleyen, Laurentian¹ Üniversite profesörü Dayan Latail Demor'a göre , karma sınıflarda okuyan öğrenciler, tek sınıfta okuyan öğrenciler gibi aynı düzeyde netice elde etmektedirler. Bu neticeler, o ortamlarda mevcut işbirliği ve karşılıklı yardımlardan kaynaklanmaktadır. Öğrenciler, farklı yaş ve farklı gelişim düzeyinde olan diğer öğrencilerle sürekli etkileşim içindedirler ve kooperatif okuma, sık etkileşim olanağı, derslerin bütünleşmesi gibi hususlar elverişli eğitimi desteklemektedir. Ontario, Kanada'da yaklaşık 50 öğretmeninin katıldığı çalışmada, kooperatif okuma, danışmanlık ve öğretim derslerinin bütünleşmesinin, karma sınıflarda çalışmanın geçerli ve elverişli stratejisini oluşturduğu belirlendi.

Karma sınıf öğrencilerinin, klasik sınıflarda okuyan öğrencilerle kıyasla, okula karşı daha olumlu tutumları vardır, daha büyük liderlik becerilerine sahiptirler, özsaygıları var, daha kolay sosyal uyum sağlayabiliyorlar ve daha az saldırgan davranışlar sergilemektedirler.²

1.2.1. Karma Sınıflarda Eğitim-Öğretim Çalışmalarının Öncülükleri

Karma sınıflar sadece Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nde örgütlenen öğretim türünü teşkil etmiyorlar, Avrupa'nın diğer ülkelerinde de örgütlenmektedirler yanısıra Latin Amerika, Kanada, Asya, Afrika, Avustralya vb. ülkelerde de örgütlenmektedir. Bu tür eğitim-öğretimin örgütlenmesi birçok nedenler açısından önemlidir:

- Herkes için zaruri eğitim ve öğretimin sağlanması için uygun şekili teşkil etmektedir;
- Küçük ve uzak ortamlarda yaşadıklarından ihmal edilebilecek çocuklara kaliteli eğitim ve öğretim sağlamaktadır;

¹ Lataille-Demore, D. (2005). Guidedocumente despratiquesreussies. Projetdesclasses a niveaumultiples. CD-ROM. Ontario Ministry of Education. 21. Veenman, S., Kenter, B. Et Post.

² Parvin Kadivar, Shokooh Navabi Nejad, and Zahra Madadi Emamzade, Effectiveness of Multi-Grade Classes: Cooperative Learnings a Key Element of Success, erişimi şu internet bağlantısında: <https://pdfs.semanticscholar.org/d776/46fc5f444e1c058d79d31890cf795d45fedc.pdf>

- Her öğrenciye yaşadığı yerde kaliteli ve ortak eğitim ve öğretim sağlamaktadır;
- Öğrencilere birbirlerinden öğrenmelerine iyi olanak sağlıyor;
- Öğrenciler arasında daha olumlu etkileşimin gelişmesini sağlamaktadır ve bu şekilde öğrencilerin sosyo-duygusal gelişimine de destek sağlamaktadır ve
- Öğrencilere ortak ve bağımsız okumalarını da sağlamaktadır.

İlköğretimde her üç yıllık eğitim ve öğretimdeki dönem, öğrencilerin hem gelişim özellikleri açısından hem de okuma kuralları açısından olduğu gibi, öğrencileri elde ettikleri bilgilerini izleme şekli, öğrendiklerini kontrol etme ve notlandırma ile geliştirdikleri ve kavradıkları beceri ile indirgedikleri tutumlarına, relatif bir çembersel bütünü teşkil etmektedir. Öğretim dönemleri çocuğun kognitif ve sosyo-duygusal gelişim düzeylerine tekabül etmektedir. Karma sınıflarda farklı düzeylerde planlanan ders içeriği daha kısa zaman içerisinde işlenebilir: öğrenciler daha küçük yaşta yeni terimleri öğrenebilirler, öğrendiklerini tekrarlayabilirler ve teyit edebilirler, yaşça daha büyük öğrenciler ise öğrendikleri bilgi düzeyini genişletebilirler. Karma sınıflarda daha uzun çalışan öğretmenler, karma öğretimde birçok öncülüğü vurgulamaktadırlar:

- Öğrencilerin kendi bireysel olanaklarıyla uyumlu olarak süregelenli çalışmaları ve gelişmeleri için çok daha büyük olanaklar mevcuttur;
- Bu sınıflarda çalışmaların gruplaşma esnekliği , bir gelişim yaş düzeyi için karakteristik becerilere göre alışılmış grupların oluşturulmasını aşmaktadır ve belirli yaş seviyesinde beklenenden daha büyük veya daha küçük yetenek ve becerilerin dile gelmesini sağlamaktadır;
- Karma sınıflarda öğretmen öğrencilerin bireysel çalışması için daha çok zaman ayırt etmektedir. Bağımsız çalışma vasıtasıyla öğrenciler elde ettikleri yeni bilgileri belirlemektedir, pekiştirmektedir, kavramaktadır ve örgütlü ve planlı bir kavradıkları bilgi ve becerileri uzmansal- pedagojik yardım ve öğretmenle içbirliği içerisinde uygulamaktadırlar. İncelemeler, beşinci sınıfa kadar karma sınıflarda eğitim gören öğrencilerin, daha yüksek sınıflarda öğretimini devam ettiklerinde, daha büyük bağımsızlık ve uyum sergilediklerini göstermektedir;
- Yaşça daha büyük olan öğrenciler, öğretmenlerin yaşça daha küçük olan öğrencilere öğrettiklerini ve açıkladıklarını dinleyip izlemektedirler, bu durum öğrendikleri bilgilerin eksikliğini giderilmesi ve teyit edilmesini sağlamaktadır ve bu şekilde daha kaliteli okuma imkanları da yaratılmaktadır;

- Daha küçük yaşta olan öğrenciler, öğretmenlerin yaşça daha büyük öğrencilerle konuşmalarını dinlemektedirler, bu durum onları düşünmeye sevk etmektedir ve teşvik etmektedir;
- Yaşlılar arasında kognitif, fiziksel ve sosyal rekabet azalmaktadır, yanısıra yarışçıl ruh nedeniyle anksiyete de azalmaktadır. Karma sınıflarda çalışma ortam havası yarışmadan ziyade, daha çok işbirliğe yöneliktir. Sınıfta disiplini korumak için daha büyük önlemlere gerek yoktur;
- Yaşça daha küçük olan öğrenciler, yaşça büyük olan öğrencilerin davranışı, beklenti ve kavradıkları değerleri farketmektedirler. Öğretmenin sosyal becerileri öğretme hususunda şekillendirme ve örgütleme konusunda önemli rolü vardır, karma sınıflarda ise daha küçük öğrenciler başka davranış modelini de görebiliyorlar ve anında sosyal beceri kavrama ve uygulama imkanı bulmaktadırlar;
- Daha büyük öğrenciler hakiki bir şekilde daha küçük öğrencilere okumalarında yardım etme olanağına sahiptirler. Daha küçük öğrencilere bilgileri açıkladıklarında, aynı zamanda kendi öğrendiklerini ve bilgilerini de yitirmektedirler. Bu şekilde daha büyük ve daha küçük yaşta olan öğrenciler arasında, kognitif gelişim ve özgüven ve saygı iyileşmektedir. Aynı yaşta olan sınıflarda bu durum çok daha seyrek;
- Karma sınıflar, aynı yaşta öğrenci barındıran sınıflardan daha az homojendir, haliyle öğrenciler arasında mevcut bütün farklar çok daha kolay kabul edilmektedirler;
- Karma sınıflarda bütün öğrenciler farklı zamanda bağımsız çalışmaktadırlar, öyle ki onlarda zamanla özdisiplin ve sorumluluk duygusu da artmaktadır;
- Öğrenciler çok daha çabuk nasıl öğrenilmesi, okunması gerektiğini öğrenmektedir;
- Zamanla beraber karma sınıflarda öğretmen ve öğrenciler arasında güven, anlayış, beklenti ve olumlu ilişkiler güçlenmektedir, yanısıra öğretmen ve ebeveynler arasında da bağlar kuvetlenmektedir;
- Karma sınıflarda öğrencileri okutma mesleki tecrübe vasıtasıyla, öğretmen devamlı olarak her öğrencinin ilgisi, olanak ve ihtiyaçlarına göre kendi bilgisini artırmaktadır. Bazen belirli bir öğrencinin hangi şekilde en iyi öğrendiğini anlamak için bir öğretim yılından daha çok zamana gerek duyulmaktadır;
- Öğrenciler çok tecrübe elde etmektedir, farklı yaşta olan sınıf öğrencileriyle iletişim kurmaktadırlar ve kimi gerekli hayat yetilerini kazanmaktadırlar;

- Karma sınıflarda öğrenciler , özellikle kendi ailelerinde daha küçük desteğe sahip olan öğrenciler daha büyük duygusal güven elde etmektedirler;
- Daha büyük ilgi ve olanağı olan öğrenciler ve özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler, daha bileşik dahası daha kolay görevler üzerinde çalışan gruplara çok daha kolay dahil edilebilirler;
- Karma sınıflarda az sayıda öğrencilerin yer alması, öğrencileri elde ettikleri bilgilerini izleme ve notlandırma sürecini kolaylaştırmaktadır..

1.2.2. Karma Sınıflarda Eğitim-Öğretim Çalışmalarının Teşfikleri

Karma sınıflarda eğitim-öğretim çalışmaları belirli teşfikleri de beraberinde taşıyor:

- Bir derslikte aynı zamanda birçok sınıf öğrencileriyle çalışma;
- Bütün öğretim dersleri ve bütün sınıflar için öğretim malzemelerinin hazırlanması;
- Yavaş öğrenen öğrencilere dikkat etme, zaman ayırma;
- Sınıf etkinlikleri ve görevlerini süregelenli takip etme;
- Yetenekli öğrencilere daha çok zaman ayırt edilmektedir;
- Notlandırmaya büyük özen gösterilmektedir;
- Etkinlik dağılımı ve öğrencilerin elde ettikleri bilgilere daha iyi notlandırmanın yapılmasına daha çok dikkat edilmektedir;
- Uzman kişilerden ve ilgili/yetkili eğitim-öğretim kurumlarından daha sık destek alma gereği ve
- Oldukça kapsamlı pedagojik dökümantasyon ve kayıtlar.

2. KARMA SINIFLARDA ÖĞRETİMİ ORGANİZE ETMEDE OKUL İDARESİNİN RÖLÜ

2.1. Öğretmenler seçimi

Karma sınıflarda çalışacak öğretmen, öğretmen olmanın geçerli yetkileri yanında başka özelliklere de sahip olması gerekmektedir, öğretmen sınıf koşullarına öğretim düzenini ve hazırlığını adapte edebilmesi, öğrencileri gelişim özelliklerini tanınması, öğrenci gelişiminin farklı düzey ve açalarına eşit oranda etkin destek sunarak çalışması (kognitif, sosyo-duygusal, afektif vb.), öğretim sürecini ve dersleri iyi yönetebilmesi için uyumlu, esnek, kifayetli, yapıcı, yaratıcı vb. özelliklere sahip olmalıdır.

Bu nedenlerden, karma sınıflarda çalışacak öğretmen seçimi dikkatli yapılmalıdır (seçim yapma olanağı mümkün olduğunda). Karma sınıflarda öğretimin çok spesifik süreç olduğu bilinmektedir, öğretmenler gördükleri eğitimle bu konuda az eğitilmişlerdir, dolayısıyla genellikle bu tür çalışmalar için bilgi ve becerileri bizzat tadbik ettikleri öğretim esnasında elde etmektedirler. Bu sebeple sadece karma sınıflarda eğitimin yapılmadığı okullarda, karma sınıf öğretmen seçiminde, en tecrübeli öğretmene ya da öğrencileriyle en iyi neticeler elde eden sınıf öğretmenine öncülük verilmelidir.

Öğretmenin, önemli ve önemsiz olanları ayırt edebilme yeteneğini geliştirmesi gerekiyor, farklı yaşta öğrencilerle dolaylı ve dolaysız iletişim kurma yeteneğine yanısıra öğrencilerle farklı etkinlikler örgütleme ve gerçekleştirilmesi için gelişmiş organizasyon becerilerine sahip olması gerekmektedir. Öğretmen yaratıcı, sorumlu, demokratik ve icatkar olmalıdır ve bütün öğrencileri teşvik etmeli, cezaretlendirmeli ve desteklemelidir. Bu şekilde, öğretmen öğrencilerde okumaya karşı olumlu tutum geliştirmelerine yardımcı olmaktadır ve nasıl okumaları gerektiğinin yolunu göstermektedir. Öğretmen, öğrencinin portfolyosu ve pozitif grup için etkileşim rapor gibi nicelik metodlarını kullanarak, öğrenciyi değerlendirilmede, notlandırmada ve ilerlemesini kaydetmede yeteneğine sahip olmalıdır, dershanede dersin organizasyonunu gözetmeksizin, bütün öğrencilerin ihtiyaçlarını takip edebilmesi ve karşılayabilmesi için, belirli öğrencilerin okumak konusunda sosyal ve bireysel yeteneklerini iyi bilmelidir.

Herşeyden çok öğretmenlerin karma sınıflarda çalışmaya karşı olumlu tutumu olması gerekmektedir.

2.2. Karma sınıfların kurulması

Yasal düzenlemeler ve bilimsel bulgular uyarınca, karma sınıfların ardışık sınıflardan öğrencilerin katılımıyla kurulması en iyidir (örnek, birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinden, dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinden, altıncı ve yedinci sınıf öğrencilerinden, vb.). Ayrıca, aynı döneme dahil sınıflardan öğrencilerin katıldığı sınıflar (örnek, birinci, ikinci ve üçüncü sınıflardan; birinci ve üçüncü sınıflar; ya da yedinci, sekizinci ve dokuzuncu sınıf; yedinci ve dokuzuncu sınıf vb.). Bu şekilde öğrencilerde gereken kabiliyet gelişimi için koşullar yaratılmaktadır.

Müdür ve öğretmenler, karma sınıflarda çalışma yeteneklerine dayanarak, sınıf özellikleri ve öğrenci sayısına göre, o sınıflarda öğrenciler dahil edebilirler. Başka sınıflardan da öğrenciler varken, birinci ve beşinci sınıf öğrencilerinden karma sınıfların kurulması uygun değildir, çünkü yaş farkı büyüktür ve öğrenciler arasında gelişim özellikleri arasında da farklar mevcuttur, diğer yandan ise, buna yasal bir esas da bulunmamaktadır. İstisna olarak, sadece okullarda çok az sayıda öğrencilerin bulunduğu durumlarda, öğrenciler arasında büyük yaş farkı olunca da karma sınıf kurulabilir.

Karma sınıfların kurulması esnasında şu açılar dikkate alınmalıdır:

- **Resmi normatif** – karma sınıfın kurulması esnasında İlkokul eğitimi Yasa kurallarına itibar edilmektedir (5.8.2019 yılı tarihli “Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazetesi” no. 161);
- **Pedagojik-metodolojik**- karma sınıfın kurulması esnasında, okul idaresi, öğrencilerin psiko-fiziksel gelişimine itibar etme nedeniyle ve yüksek sınıf öğrencilerinin diğer öğrencilere karşı daha büyük etkisi açısından, gelişim dönem ve öğrenci sayısına dikkat etmelidir; aynı gelişim döneminde öğretimin gerçekleşmesi için mekan ve diğer gereken koşulların yaratılmasına özen göstermelidir.

3. MEKANIN/DERSHANENİN KARMA SINIF OLARAK ORGANİZASYONU

Karma sınıflarda öğretimin gerçekleşmesinde dersane alanının organizasyonu kilit önem taşımaktadır. Dolayısıyla, dersin gerçekleşmesi için iyi koşulların temin edilmesi gerekmektedir. Burk Volş'a (Burke Walsh, 2004, syf. 120) göre " öğretmen mekan ve zamanın mimarı olmalıdır, çocuklar için net bünye ve işlemler inşa etmelidir ve çocukların onlardan neler beklendiğinin bilincinde oldukları hür ve bağımsız bir alan organize etmelidir".³ Mekan, öğrencilerin serbest dolaşımını sağlayacak ve farklı etkinlikler için kullanılabilir, esnek bir şekilde organize edilmelidir (küçük gruplarda çalışma, öğrenci çiftleri, yanısıra bütün sınıfın ortak etkinlikleri için de). Öğrencilerin günde birçok saatini geçirdiği alanlar, ilk başta ilginç ve hoş olmalıdırlar. Rahle sıralarıyla geleneksel dershanenin organize edilmesi tavsiye edilmiyor, mekanın birçok bölüme veya alana ayrılması önerilmektedir. Herşeyden evvel, sandalyelerin sıralanmasının esnek olması sağlanmalıdır ce öğretmenin elverişli çalışabilmesi için gereken alansal koşulların temin edilmesi gerekmektedir. Öğretmen birçok gruplu çalışma/gruplu tartışma planlıyorsa, bireysel çalışmak için daha az yer bırakacaktır.

Karma sınıflar için iyi organize edilmiş dersane aşağıda yazılan şekilde olmalıdır:

- Yeterince geniş ve düzenli olmalıdır;
- Gruplarda çalışmaya ait bölümleri veya okuma merkezleri olmalı;
- Öğrencilerin bireysel çalışabilmeleri için alanı olmalıdır;
- Yazı tahtası (iki yazı tahtası) , görsel-işitsel ve multimedya araçlarıyla donatılmalıdır;
- Didaktik, yardımcı ve çalışma malzemeleri olmalıdır;
- Malzemelerin ayrışmalı dağılımı için mobilya ile donatılmalıdır;
- Duvar panosu, sergi alanı olmalıdır;
- Öğretmenler bürosu olmalıdır;
- Öğrencilerin farklı ödevleri için mobilyası olmalıdır;
- Gün içerisinde etkinlikler listesi (günlük program) olmalıdır;

³ Burke Walsh, K. (2004). Kurikulum za prvi razred osnovne škole Stvaranje razred usmerenog na dijete Zagreb: Udruga roditelja Korak po korak.

Resimler 1-5: İÖÖ
"Strašo Pincur" Alanın
organizasyonundan örnek,
Malo Konyare köyü,
Kadino Köyünde
Bölgesel okul

- Her öğrenciye ait bireysel raflar olmalıdır;
- Her sınıftan öğrencilerle çalışma esnasında zamanın rasyonel kullanılmasını sağlamak açısından önemli olan duvar saatinin bulunması;
- Her öğrencinin erişebileceği ve ağırsız çalışmalarında kullanabileceği, bilim- popüler kitapların, çocuk ansiklopedileri, sözlükler, lektür kitapları, dergi ve diğer kitapların bulunacağı kütüphane ile donatılmalıdır.

Öğretmen, öğrencileriyle işbirliği içerisinde, sınıfta öğrencilerin çalışmasını ve davranışlarını düzenleyecek kurallar belirlemelidir, şu amaçla:

- Öğrencilerin çalışmalarında araçları, malzemeleri, yapılandırılmamış malzeme vb. eşyaları daha kolay bulmaları ve koruyabilmeleri için;
- Öğrencilerin farklı etkinlik için farklı şekilde oturabilmeleri için;
- Öğrencilere bağımsız ödevlerini çözmeleri/görevlerini yerine getirmeleri için alanın sağlanması;
- Elverişli dinleme kurallarının belirlenmesi;
- Başkasının görüşüne saygı gösterme kurallarının belirlenmesi;
- Öğrencilerin okuma esnasında yardım talep edebilmesi- nasıl, ne zaman ve kimden (öğretmen haricinde) vb.

Bu kurallar öğretmenin çalışmasını kolaylaştırmaktadır ve bu şekilde konfüzyonun yaratılması engellenir ve dershanede daha elverişli bir şekilde zamandan istifade edilmektedir.

Dershaneler, çağdaş öğretimin gerçekleştirilmesi için donatılmalıdır ve Yeni Alan Ve Donatım Normatifleri uyarınca olmalıdır.

Her nasılsa, öğrenciler bütün çalışma malzemelerine ve bütün okuma kaynaklarına erişebilmelidir. Araç ve malzemeler öğrencileri etkin olmaya ve özgür bir şekilde kendilerini ifade etmeye teşvik etmelidirler, öğrencilerin ilgilerini karşılamalıdır ve öğrencilerin konstrüktif ve dekonstrüktif görevlerine ait ihtiyaçlarıyla uyumlu olmalıdır, dahası bireysel ve grup etkinlikleri için kullanılabilirler, öğrencileri daha mantıklı veya matematiksel düşünmesine yol açacak entelektüel işlemler yapmalarını motive etmelidir, yanısıra farklı kullanma şekilleri sağlamalıdır, bu şekilde öğrenciler araç ve malzemelerin kullanılmasına ait yeni şekiller bulabilecekler vb.

Karma sınıflarda bilgisayarın büyük önemi vardır. Bilgisayarların kullanılmasıyla öğrenciler arasında farkların saygılanması için iyi koşullar yaratılmaktadır, öğrencilerin becerilerinin azami gelişimi, bireysel gelişim ve ilgiyle uyumlu ilerlemelerine katkı sunulmaktadır. Öğretmen, herşeyden önce, çalışmaların organizatörüdür, danışmanı ve işbirlikçisidir, moderatör ve arabulucudur. Karma sınıflar, öğrencilerde bağımsızlığı ve yaratıcılığı geliştirmeleri için teşvik edici ortam olarak örgütlenmelidir, öğrencileri kendi kendilerini yetiştirmeleri için hazırlamalıdır, bilgisayar uygulamaları ise bu yönde daha büyük katkı sağlamalıdır.

Karma sınıflarda olduğu gibi homojen sınıflarda da elverişli çalışma için dershanede olumlu sosyo-duygusal iklimin oluşturulması çok önemlidir, bu özellikle dershanenin dost, güvenli, rahat ve teşvik edici olması açısından da önemlidir. Aynı zamanda öğrenciler ve öğretmen arasında olumlu ilişkinin tesis edilmesi de çok önemlidir. Öğretmen ve öğrenciler arasında ki iletişim her zaman etkin bir süreçtir ve bu süreçte karşılıklı saygı, anlayış, samimiyet ve yardıma muhtaç olana destek sunmak çok önemli bir rolü teşkil etmektedir.

4. KARMA SINIFLARDA ÖĞRETİŞMİN PLANLANMASI

Karma sınıflarda öğretimin planlanması önemli bir süreçtir ve öğretmen tarafınca profesyonel çalışmayı gerektirmektedir. Öğretim sürecinin başarılı planlanmasının başlangıç esası olarak, karma sınıflara katılan sınıflara ait ders müfredatının/öğretim programının iyi bilinmesi zaruridir. Öğretmen öğretim program hedeflerine riayet etmelidir, dahası okuma neticelerine özen göstermelidir. Okuma hedefleri öğretmenin çalışma planlamasının esasını oluşturuyor. Öğretmen en elverişli organizasyon şekillerini, öğretim metodlarını, teknik ve strateji ile kaynakları, öğretimi takip etme, değerlendirme ve notlandırma araç ve enstrümanlarını seçmektedir.

Öğretim çalışmasının zamanında ve real planlanmasıyla, öğretmen öğretimde sorunlu durumları engeller, öğretimin elverişsiz ve etkisiz olmasına yol açacak (öyle durumların bulunması drumunda) farklı improvizasyon, uygun olmayan ve koordine edilmeyen etkinliklerinin önünü kesmektedir.

4.1. Karma sınıflarda planlama türleri

Ders müfredatına göre öğretimin planlanması şunları kapsamaktadır:

- Yıllık planlama (Global);
- Orta vadeli planlama (Konusal) ve
- Günlük planlama.

Öğretim yılının başlangıcında, öğretmen karma sınıfta okuyan bütün sınıflara ait bütün derslerler için yıllık planlama hazırlamalıdır. Yıllık planlama genel konu ve içeriğin yanısıra ilk konusal planlamanın çerçevesini oluşturmaktadır. Orta vadeli planlama her yeni/sonraki konunun okuma amacı/neticelerinin gerçekleşmesinin başlamasından önce hazırlanmaktadır. Yıl esnasında, oluşturulan durumlar veya ihtiyaçlara göre, öğretmen ilk planladığı konulara değişim yapabilir. Öğretmen belirli konu veya amacın gerçekleşmesi için öngörülen zamanı kısaltabilir, bunu öğrencilerde dersi kavramada zorlukların var olduğunu saptadığında veya öğrencilerin daha hızlı ilerlediğini gördüğünde yapabilir. Bu

şekilde öğretmen önceki dönemlerde öğrencilerin laydettikleri ilerlemeleri ve zorluklarına dayanarak, öğretim ve öğretme sürecini planlamaktadır ve okuma neticelerine ulaşılanlara odaklanmaktadır.

Not: Yıllık planlama örnekleri, orta vadeli veya konusal planlama ve günlük planlama, dahası bir öğretim dersinin planlanması, bu talimatın ekinde öneri olarak verilmiştir.

4.4.1. Yıllık Planlama

Öğremen Öğretim programlarını bilmelidir yanısıra öğrencileri ve gelişim özelliklerini, olanaklarını, ilgilerini ve yeteneklerini, çalışma koşullarını ve kullanabilecekleri kaynakları bilmelidir (Karma sınıfını oluşturan her sınıf için Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafınca onaylanan, somut sınıf için somut öğretim dersi için seçtiği kitabı, resimli kitapları, ansiklopedi ve diğer okuma kaynaklarını). Öğretmen öğretim programıyla belirlenen okuma neticelerinin elde edilmesinde kitap ve kılavuzun yeterince yardım etmediği kanısına vardığında, bu boşluğu okumaya kaynak oluşturacak diğer kaynaklardan faydalanacak ve kullanılmasını önerecek.

Yıllık planlama, sentetiktir, öğretmen sınıf öğretimi (birinci sınıftan beşinci sınıfa kadar) öğretmenleri için öğretim derslerini planlamaktadır, dahası bütün öğretim yılı için öğretim dersi çerçevesinde ders konu /programını hazırlamaktadır.

Tablo1: Karma sınıfta yıllık planlama formu

Öğretim Dersi				
	Sınıf I	Sınıf III	Sınıf V	Sınıf –
Konu/Alanı ve ders sayısı				
Okuma amacı/ neticeleri				
Konu/Alan	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf
Okuma amacı/ neticeleri				
Konu/Alan	Sınıf	Sınıf	Sınıf	Sınıf
Okuma amacı/ neticeleri				
NOT:				
Ebeveyin/Velilerle İşbirliği				
Organizasyon şekilleri ve öğretim metodları				
Ayırt etme ve bireyselleştirme gereği				

Karma sınıflar için yıllık planlama formu şu bölümlerden ibarettir:

- **Konu/Alan:** bu sırada somut dersin öğretim program konuları yazılmaktadır. Bu bölüm bütün sınıflar için aynı olabilir, çünkü programlar spiraldir, dahası konular bütün sınıflarda gelişimsel gerçekleşmektedir.
- **Okuma amacı/neticeleri:** Bu bölümde genel amaçlar yazılmaktadır, dahası somut konuda okuma neticeleri yazılmaktadır.

- Sınıf: her sınıf için karma sınıfı oluşturan sınıf sayısının kolon yerleştirilecektir.
- Not: Bu yıllık planlama formu 2 veya birçok sınıftan kurulan karma sınıf için uygundur. Öğretmenin daha çok kolona ihtiyacı olursa, ozaman tabloyu yeni kolonla genişletiyor.

Ebeveyn/velilerle İşbirliği/Organizasyon Şekilleri ve Öğretim metodları/ ayırt etme ve bireyselleştirme gereği- Ebeveyn/velilerle işbirliğinin esas şekillerinin yazılmasına ait alan (örneğin: ebeveynler toplantısı, ebeveyn/veli ile bireysel görüşme vb.), öğretim yılı boyunca hangi organizasyon şekil ve metodları kullanılacak, araştırma metodlarına özel vurgu yapılacak, oyun metodu vb. ve gruplarda çalışma, çiftler olarak çalışma, yanısıra bireysel çalışma. Sınıfta bazı öğrenci için İOP hazırlanmasına gerek olduğu takdirde, bu durum karma sınıflarda çalışmaya ayırt edici ve bireyselleştirici erişim bölümünde yazılmaktadır.

4.1.2. Orta Vadeli/Konusal Planlama

Karma sınıflar için konusal planlama her sınıf için ayrı olmalıdır. Öğretmen, öğrencilerin ihtiyaçlarına uyumlu, elverişli öğretim ve okuma sürecini oluşturabilmesi için, öğretimde içeriğin planlamasında özgür ve esnek olmalıdır.

Yıllık planlamadan farklı olarak, orta vadeli planlama daha kısa bir zaman dönemi için hazırlanmaktadır ve öğretimin daha ayrıntılı planlanmasını sağlıyor. Bu tür planlama, öğretmenin işlenen konu çerçevesinde kilit önemden sayılan okuma neticelerini dikkatli belirlemesini gerektiriyor ve belirli dönemde (öğretim zamanı) elde edilecek neticeleri saptamasını, okumadan elde edilemesi planlanan neticelere ulaşımı kolaylaştıracak stratejileri, öğretim metod ve tekniklerini belirlemelidir, yanısıra öğrencilerin okumakla elde ettiklerini takip etme, değerlendirme ve notlandırma teknik ve enstrümanların belirlenmesi anlamını taşımaktadır.

Orta vadeli planlama analitikte ve okuma neticelerini, gerçekleşmesi gereken etkinlikleri veya elde edilmesi gereken amaçları kesinleştirmektedir. Öğretmen uygun dönemin başlamasından önce orta vadeli planlamayı hazırlamaktadır ve okulun idaresine zamanında iletmektedir. Anlaşılan, orta vadeli planlama Öğretim planı ve öğretim programı uyarınca hazırlanmaktadır ve yıllık/global planlamadan kaynaklanmaktadır. Sınıfta bazı öğrenci için İOP'un hazırlanmasına gerek olduğu takdirde, bu durum karma sınıf çalışmasına ayırt edici ve bireyselleştirici yaklaşım bölümünde yazılmaktadır.

Tablo 2: Orta vadeli/ konusal planlama formu

Öğretim Dersi: _____

Dönemler: _____

Öğretim dersleri: _____

Sınıf:		Sınıf:		
Konu hakkında okuma neticeleri:		Konu hakkında okuma neticeleri:		
Konu		Konu		
Sıra numarası 1.	İçerik	Etkinlik	İçerik	Etkinlik
	Çalışma Şekil ve Metod ve Yaklaşımlar (ayırt edici) yaklaşım Sınıf Sınıf			
	Notlandırma Sınıf Sınıf			
	Öğretim araçları (kaynaklar) Sınıf Sınıf			

İki sınıflı karma sınıfta bir konu için orta vadeli öğretim planlaması şu unsurları içermektedir:

- Sınıf: Karma sınıfı oluşturan sonoflar sayısı kadar kolon içeriyor.
- Konu hakkında okuma neticeleri: bu bölümde her sınıf için konuların gerçekleşmesi vasıtasıyla öğrencinin elde edeceği neticeler yazılmaktadır. Öğretmen, öğretim programı uyarınca elde edilmesi gereken okuma neticelerinin seçimini yapmaktadır. Örneğin, Matematik dersi için (her sınıf için, ilk dersler için) Sayılar/saymak konusu öngörülmüştür, öğretmen saymakla bağlantılı olan okuma neticeleri seçecek.
- Konular: Bu bölümde, somut öğretim dersinin her sınıfına ait plan uyarınca konular yazılmaktadır.
- Sıra numarası: Konu içeriğinin sayıları yazılmaktadır. Konu planında toplam sayı, yıllık planda belirlenen öğretim ders sayısı ile uyumlu olmalıdır.

- **İçerik:** bu bölümde, belirli dönemde gerçekleşecek planlanan bütün konuların içeriği yazılacaktır. İçerikten başka öğretmen proje hazırlama, tekrarlamaya ait dersler de önermektedir. Aynı öyle, her konu için öğretmenin sahip olduğu zamanına göre, portfolyodan içeriğe bağlı tartışma ve notlandırma dersleri de planlanmaktadır. Karma sınıflarda öğretmen, karma sınıfı oluşturan her sınıf için planlama yapmalıdır ve içeriğin bütünleşmesini öngörmelidir ve bütün öğrenciler için bütünleştirici ve ayrı etkinlik olanakları sağlamalıdır. Örneğin, aynı öğretim gününde, öğretmen toplama ve çıkarma matematiksel işlemler çerçevesinde uygun öğretim içeriği planlanmaktadır.
- **Etkinlikler:** Bu bölümde, öğretmen gerçekleştirmesini planladığı etkinlikleri yazmaktadır. Etkinlik pratik ve real durumlar vasıtasıyla bilgi elde etme ve beceriler geliştirme anlamındadır.
- **Çalışma metod ve şekilleri:** Bu bölümde öğretmen organizasyon şekillerini, öğretim metod ve tekniklerini belirlemektedir (çok ayrıntılı değil, çünkü günlük planlamada daha ayrıntılı planlanacaktır).
- **Notlandırma:** Bu bölümde her sınıfta öğrencilerin elde ettikleri bilgilerin notlandırmasına ait metod ve enstrümanlar yazılmaktadır (sözlü yanıtların notlandırılması; tim çalışmasının notlandırılması; dershanede tartışma esnasında etkinliklerin notlandırılması; hazırlanan ev ödevinin notlandırılması; öznotlandırma; göstergeli çek-liste ile gözlem; portfolyo, sözlü veya yazılı sunum, proje etkinliği vb). Bu bölüm de günlük planlamada ayrıntılı açıklanmıştır.
- **Öğretim araçları/kaynakları:** Bu bölümde Öğretmen her sınıfta okumaktan neticelerin elde edilmesinde kullanılacak kaynakları belirlemektedir (kitaplar, okuma yardımcı araçları, iş defterleri, dijital içerikler, farklı kitaplar, resimli kitaplar, çocuk dergileri, ansiklopediler, görsel ve işitsel kayıtlar, doğal malzemeler vb.). Bu bölüm ayrıntılı olarak doldurulmuyor, çünkü günlük planlamada ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

4.1.3. Günlük planlama/ dersin planlanması

Operatif plan bir ortak günlük konunun günlük planlanması olarak planlanabilir, oysa her öğretim dersi ayrı ayrı olarak da planlanabilir. Bir öğretim dersi planlandığında, bütün sınıflar için planlanabilir. İlk durumda, öğretmen karma sınıfı oluşturan bütün sınıflar için ortak etkinlikleri planlamaktadır. Farklı konuların olduğu durumlarda bile ders esnasında ortak etkinliklerin planlanması önerilmektedir. Örneğin, sonbahar mevsimine bağlı bilgi ve yeteneğin elde edilmesine adanmış öğretim dersi söz konusu olduğunda, bir sınıfın öğrencileri sonbahar motifli resimler çizebilirler, diğer sınıf öğrencileri ise sonbaharda havalar ve doğada meydana gelen değişimler hakkında bilgi edinebilirler.

Tablo 3: Günlük planlama/ öğretim dersinin planlanması formu

Öğretim dersi	Sınıf
Konu/Programsal alan	Öğretim birimi
Okuma neticeleri	Kilit terimler
Öğretim araçları /Kaynaklar	Başka konu veya başka derslerle bağlantı
Ders artikülasyonu Giriş bölümü: Ana bölüm: Sonuç bölümü: Refleksiyon:	
Ayırt etme	
Notlandırma	
Ev ödevleri Sınıf Sınıf	

- Öğretim dersi: Öğretim dersinin adı.
- Sınıf: Sınıf yazılmaktadır (bütün sınıflar)
- Knu/Program alanı: Okuma neticelerinin elde edildiği öğretim programının konusu/program alanı yazılmaktadır.
- Öğretim birimi: Öğretim içeriği yazılmaktadır. Öğretmen bütün sınıflar için aynı öğretim içeriği planlıyorsa, ozaman bütün sınıflara aynısını duyurmak-tadır, farklı öğretim içeriği planlandığında ise, her sınıf için ayrı ayrı yazılmak-tadır.
- Okuma neticeleri: Bu bölümde her sınıf için okuma neticeleri yazılmaktadır.
- Kilit terimler: Her sınıftan öğrenciler tarafınca kavranması gereken kilit te-rimler yazılmaktadır.
- Öğretim araçları/okuma kaynakları: Ders esnasında kullanılması gereken

bütün öğretim araçları ve malzemeler yazılmaktadır (her sınıf için).

- Diğer konularla ve diğer öğretm dersleriyle bağlantı, var olduğu takdirde.
- Öğretim ders artikülasyonu: Dersin her aşaması için çalışma teknik ve metodları yazılmaktadır, yanısıra her sınıf için ayrı olan etkinlikler ve bütün sınıfın ortak etkinlikleri de yazılmaktadır.
- Diferansiyasyon Öğretmenin farklı sınıftan öğrenciler için ve farklı olanak ve becerileri olan öğrenciler için planladığı diferensiyal yaklaşımı tarif edilmektedir.
- Notlandırma: Öğrencilerin kaydettiği ilerlemesini takip etme, değerlendirme ve notlandırmaya ait metod, teknik ve enstrümanlar yazılmaktadır.
- Ev ödevi: Verildiği takdirde, Eğitimi Geliştirme Bürosu tarafınca hazırlanan, Ev Ödevi Verme Talimatı uyarınca planlanan ev ödevleri

5. KARMA SINIFLARDA ÖĞRETİMİN ORGANİZASYONU

5.1. Karma Sınıflarda Çalışmanın Organizasyon Şekilleri

• Çiftler olarak çalışma

Karma sınıflarda sıkça organize edilen çalışma şeklidir, özellikle farklı yaşta öğrencilerden oluşan çiftler söz konusu olduğunda, karma sınıflarda uygulanan çalışma şeklidir. İki öğrenci, karşılıklı olarak birbirine yönelenerek, karşılıklı olarak iletişim kurup işbirliği yapmaktadır. Bu arada, daha yaşlı öğrenci daha küçük öğrenciye açıklama yapabilir, sorunlu durumun çözümünde onu yönlendirebilir vb. şekilde yardım edebilir ve durumları açıklarken ve örnekler verirken, aynı zamanda yeterince net olmadığı durumları kavramaktadır ve uzun süreli bilgi edinmektedir.

• Grup çalışması

Grup çalışması üç veya daha çok öğrenci ortak hedefi belirlenen ortak bir ödev yapmalar gerektiğinde organize edilmektedir ve öğrencilere dağıtılan ödevler grupta yer alan öğrencinin rolüne göre olduğu gibi ortak ödevin çözülmesi gereken aşamalara göre dağıtılabilir (örneğin, proje hazırlama, ortaklaşa metin analizi, ortak okul gazetesinin, kitabının, mizah çizimlerin hazırlanması vb.).

• Bireysel Çalışma

Öğretmen bir öğrenciye ödev verebilir ve bu esnada öğrenciyle çalışma şekli konusunda anlaşmalıdır, öğrenci ise öğretmenin desteğiyle çalışmasını gerçekleştirecektir.

Bağımsız olarak ödevlerini yaptıktan sonra öğretmen öğrencileri ne yaptıklarını kontrol etmelidir ve ardından ortaklaşa olarak yapılan görevleri değerlendirmelidirler.

• Ortak Çalışma

Karma sınıflarda iki veya birçok sınıftan, farklı yaşlardan ve farklı önbilgilere sahip öğrencilerin dahil edilmesine rağmen, onlar tek sınıftır ve öğretim ortak bir dershanede gerçekleşmektedir, öğrenciler birbirlerini dinleyebiliyor

ve izlenimlerini, tutum ve görüşlerinin teatisini yapabiliyorlar. Dolayısıyla, bu sınıflarda doğal olarak belirli derslerde ortak çalışma bölümleri kullanılabilir ve genellikle bu dersin başlangıcında ve öğretim dersinin sonunda uygulanmaktadır. Öğretmen bütün sınıf önünde ilginç bir sorun ortaya atabilir ve o sorundan her sınıf için farklı ödevler çıkabilir, dersin sonunda ise her sınıfın konuyla ilgili yaptıkları memnuniyetle dinlenebilir. Örneğin, farklı sınıflardan öğrenciler ortaklaşa olarak bazı öykü dinleyebilirler, ortaklaşa film, animasyon seyredebilirler, ardından da çözmeleri gereken ödevler dağıtılır.

Ortak çalışma ayrıntılı olarak öğretim dersin planlanması/ günlük planlama ile planlanmaktadır. Örneğin, bütün öğrenciler postayı ziyaret eden gruptan raporu dinlemektedirler, ardından da birinci sınıf öğrencileri “Telefon Görüşmesi” konulu konuşma alıştırmaları yapmaktadır, ikinci sınıf öğrencileri ise “Ş” harfini kavramaktadır, üçüncü sınıf öğrencileri posta konusunda bilgi edinmektedirler, dördüncü sınıf öğrencileri ise postaya yapılan ziyaretten derlenen veriler üzerinde çalışmaktadırlar (telefon abone sayısı, internet abone sayısı, haftada postacının taşıdığı mektuplar vb.), beşinci sınıf öğrencileri ise *Mektup Yazma* yazılı yoklamaları var. Öğretim dersinin sonunda, ortak çalışma vasıtasıyla, öğrenciler ders esnasında elde ettikleri bilgileri kısaca tekrarlayabilirler.

5.2. Farklı gelişim yaşında öğrencilerden oluşan küçük gruplarda çalışmaya ait didaktik stratejiler

Karma sınıflarda çalışmak için şu didaktik stratejiler önerilmektedir:

- Etkin okuma
- Sorun çözme ve inceleme ile okuma (sorun öğretimi)
- Korelasyon-bütüncü veya entegrasyonlu öğretim,
- Proje öğretimi
- Oyun ve simülasyon

• Etkin okuma

Farklı etkinlikler vasıtasıyla, etkin metodların uygulanmasıyla, öğrenciler öğretim – eğitim hedeflerine ulaşmaktadır. Bu şekilde, öğrenciler tecrübeler vasıtasıyla bilgi edinmektedirler, çünkü okumanın planlanması ve okuma sürecinin organizasyonuna katılmaktadırlar.

Etkin okuma esnasında öğrencilerde hayal gücü ve yaratıcı becerileri canlanmaktadır, onlar ise okuma sürecinde kararlar konusunda sorumluluk üstlenmektedirler. O, geleceğe yönelik yenilikçi öğrenmedir- öğrenciler hipotez kurar, farklı strateji öngörürler, simüle ederler, önerirler (örneğin, fikirler fırtınası, metod 6-3-5ve benzer).

Başarılı Etkin Öğretim metod ve Teknikleri⁴

Tablo 4: Başarılı etkin öğretim metodları ve teknikleri

Metod/Teknik ¹	Tarif
Fikirler Fırtınası („Brainstorming“)	Birey veya grup belirli konu veya sorun hakkında kendi fikirlerini tanıtmaya olanağına sahiptir. Bu arada şu ilkeler gözönünde bulundurulacaktır: nicelik kalite lehinedir, aklımıza gelen herşey iyidir, fikir her ne kadar daha “deliceyse” o kadardaha iyidir, fikir kombinasyonu ve gelişimi.
Yuvarlak Masa	Daha küçük veya daha büyük grup çerçevesinde, her öğrenci kendi fikirlerini ve ortağının da eklerini sözlü veya yazılı şekilde tanıtmaktadır (ortak sayfa üzerinde).
Olay Üzerinde Çalışma	Hayattan gerçek bir olaya dayanarak, grup olayı analiz etmektedir, çözüm aramaktadır, sorunlar çözmektedir ve olayla empati kurar.
Tartışma	Öğrencilere veya gruplara bazı çelişkili konuyla ilişkin farklı pozisyonlar dağıtılmaktadır. Hazırlık için gerekli belirli bir süre sonra, karşı taraflar kendi kanıtlarını öne sürmektedir.

⁴ Tomevska-İlievska, E. (2016), Pedagojik Yetkilerin Geliştirilmesine Ait İnteraktif Metodlar (Интерактивни модели за развивање на педагошките компетенции): Okul yardımcı kitabı. Üsküp: Felsefe Fakültesi (47 syf.).

⁵ Адаптирано од D. Breneselović-Pavlović, T. Pavlovski (2000), стр. 120-125, превод: E. Томевска-Илиевска.

Demonstrasyon	Öğrencilere bir etkinliğin nasıl yapılması gerektiği gösterilmektedir veya talimat verilmektedir. Demonstrasyon genellikle öğrencilere birşeyleri denemeleri veya yapmalarına olanak tanımak olarak verilmektedir.
„Yolculuklar“	Öğrenciler öğretim alanını terk ediyor ve belirli bir görevle dışarı çıkmaktadırlar: birşeyi gözetmek, bilgi bulmak veya derlemek vb.
Panel-Tartışma	Bütün öğrenciler belirli konuda kendi tutumlarını açıklamaktadırlar, sorunları tartışmaktadırlar ve soruları yanıtlamaktadırlar.
Tartışma Grupları	Daha küçük gruplar kapsamında, öğrenciler belirli sorular üzerinde tartışmaktadırlar ve ortak cevap ve çözümler bulmaktadırlar. Bunun ardından bütün grubu yaptıkları çalışma konusunda bilgilendirmektedirler, akabinde kıyaslama ve tartışma yapılmaktadır.
Harita, grafik, matris yapımı	Kilit fikirler, kararlar, hareket ve eylemler not edilmektedir, analiz edilmektedir ve aralarında bağlantı kurulmaktadır.
Proje	Öğrenciler, belirli davranış, prensip, beceri, bilgi veya tutumlarını uygulayarak proje yapmaktadırlar. Projeler çalıştay esnasında tanıtılabilir veya “ev ödevi” olarak işlenebilirler.
Sınavlar/Testler	Farklı şekillerde, değerlendirme aracı olarak, öğrenileni kontrolme metodu olarak veya oyun olarak, öğretim öncesinde veya sonrasında kullanılabilirler.
Dramatize Etme	Öğrenciler verilen senaryoya dayanarak diğer katılımcıların oynadığı “hikayeyi” izlemektedirler. Bunun ardından bütün grup belirli bir durumu tartışmaktadır, analize etmektedir ve belirli olayı çözmektedirler. Küçük gruplar herkesin önünde aldıkları rolü farklı veya aynı senaryoya göre oynamaktadırlar.
Hikaye	Öğrenciler ele alınan konuyla ilgili somut örnekler anlatmaktadırlar. Varyasyon: Edebiyattan konuya bağlı hikaye okumak veya konuyla bağlantılı “ hayat öyküsünü” anlatmak.
Gündelik	Öğrenciler tartışma açılmadan önce, belirli konuda, sorun veya ödev hakkında kendi görüşlerini not ettikleri günlük tutarlar. Bu teknik öğrencilere kendi görüş sürecine gözlem yapmalarını sağlar, bu şekilde özgüvenleri artarak daha klay tartışabilirler veya başka tür öğrenme şekline geçebilirler.
Analiz	Öğrenciler bireysel olarak veya grupta, yeni stratejiler, teknik veya metodlar uygulayarak belirli malzemeleri analiz ederler (Video çekim, metin, öykü).

Sparing-partnör	Ortaklaşa olarak sorunları ,soruları vurgulamak, karşılıklı olarak birbirlerine destek olmak, yönlendirmek ve tavsiyede bulunma amacıyla, öğretim esnasında karşılaşılan iki öğrenci arasında danışmanlık ilişkisinin kurulmasıdır.
Bilgilendirme	Bazı sorunların, görev ve benzer şeylerin çözümüne yönelik grup etkinlikleri veya bireysel etkinlikler hakkında öğrenciler bilgi vermektedir.
Sorular	Öğrenciler işledikleri konu hakkında kaydettikleri ilerleme konusunda bilgi edinmelerini sağlayan soruları, değerlendirme basamakları veya metinleri yanıtlamaktadırlar.
Malzemelere Gözlem	Öğrenciler bireysel olarak veya grupta öğretim esnasında aldıkları malzemeleri okumaktadırlar veya öğretim için gereken malzemeleri okumaktadırlar.
Eylem Planı	Öğrenciler, bireysel olarak veya grupta, öğrendikleri ve belirledikleri hedeflerin, etkinliklerin, kaynak ve zamansal kısıtlamaların uygulanmasını planlamaktadırlar.
Yönlendirilen Hayal	Öğrenciler rahat bir ortamda, öğretmenlerinin rehberliğinde belirli bir durumda kendilerini hayal etmeye teşvik edilmektedirler. Ardından öğrenciler neler gördüklerini, yaşadıklarını veya hissettiklerini paylaşmaktadırlar.
Çağırışım	Öğrenciler, sözler, resimler, hareketler veya başka bir araç vasıtasıyla verilen konu, ifade veya terim hakkında çağırışımını açıklamaktadırlar.
Mentorluk (Danışmanlık)	Öğrenci verilen sorunla ilgili daha büyük tecrübeye, bilgiye ve beceriye sahip başka bir öğrenciyle ortak olmaktadır.

• Sorun Çözmek Ve İnceleme İle Öğrenmek (Sorunsal Öğretim)

Bu tür öğrenme şekli keşif ve inceleme yoluyla öğrenmektir. Öğretmen öğrencilere sorunu keşfetme, açıklama ve çözmeye yardımcı olmaktadır, bu esnada öğrencinin bağımsız çalışması vurgulanmaktadır. Sorunun çözümünde, dahası sorunlu durumun çözülmesi esnasında, Öğretmen öğrencileri kendi sınıf arkadaşlarıyla danışmaları gerektiğine yönlendirmelidir, ardından da öğretmenden yardım veya yönlendirmelerini talep etmeleri gerektiğini göztermelidir.

Keşfetme ve inceleme yoluyla öğrenme esnasında öğrencilerde yaratıcı gücü, düşünme gücü, merka ve ilgi gelişmektedir. İnceleme görevi, üç kişilik öğrenci grubu veya dört kişilik öğrenci grubu tarafınca çözülmesi gereken, birkaç daha küçük görevlere ayrılmalıdır.

● **Korelasyon-Entegrasyon veya bütünleştirici Öğretim**

Öğretmen birçok programsal alandan/Öğretim konusu/ öğretim malzemesini bağlamaya veya içeriğini bütünleşmeye çalışmaktadır ve buna dayanarak da özel etkinlikler öngörmelidir. Korelasyon ve bütünleşme fikri, bir günlük veya birkaç hafta sürecek ortak projelerin planlanmasıyla da gerçekleştirilebilir.

● **Proje öğretimi**

Bu tür grup çalışmasında öğretmenin rolü ders veren değil, organizatör, işbirlikçi ve destekçi olmaktır. Ortak görev bir gün içerisinde, bir hafta veya daha uzun bir zaman diliminde gerçekleştirilebilir (örneğin, zaman takvimi). Projenin ortasında bir soru, sorun vb. olmalıdır.

Ortak çalışmanın neticeleri genellikle pratik çalışma, okul gazetesi, duvar poster vb. şekildedir, ödevin tamamlanması ise ortak hazırlanan ürün ile sonuçlanmalıdır.

Proje çalışmasının örneği bir okul gazetesinin hazırlanması olabilir (ortak ödev-proje anlaşması, okul gazete isminin seçimi, eklerin yazılması ve ilüstrasyonu, kapak sayfanın yaratılması, girişimci fikirler (örnek, nerde ve nasıl satılacaktır), gazetenin tanıtım tören şeklinin planlanması. Bu arada, daha büyük öğrenciler daha küçük öğrencilere yardım etmelidir.

● **Oyun ve Simülasyonlar**

Oyun metodu çok sık olarak daha küçük yaşta ki öğrencilerle çalışmalarda kullanılmaktadır. Öğretmen farklı tür oyunlar organize edebilir, örneğin: yarışma oyunları, bazı durumların simülasyonu (somut durumlara ait rol oyunları vb.), durumların yönetimi vb.

Daha küçük gruplarla çalışma başlamadan önce, öğrencilerin davranma kurallarının belirlenmesinin hatırlatılması önemlidir (anlaşma yoluyla).

Öğretim dersinin bitiminden sonra, öğretmen öğrencilerden dersin etkinliği konusunda düşüncelerini istemelidir ve etkinlikleri sözlerle değerlendirmeye, öğrencilerde eleştiri ve özeleştiri yeteneğini geliştirme amacıyla "ışıklar" tekniğiyle veya sayılarla değerlendirmeyi teşvik etmelidirler.

5.3. Karma Sınıflarda Öğretim Derslerin Türleri

Yeniöğretim içeriğinin işlenip işlenmeyeceğine bağlı olarak veya her sınıfta ayrı ayrı öğrencilerin bilgisinin sistematize edilmesi için, karma sınıflarda öğretim dersleri birçok tipte sınıflandırılabilirler.

• İki sınıftan oluşan karma sınıfla çalışma

- Bir sınıfın yeni bilgiler öğrendiği öğretim dersi, diğer sınıfa ait öğrenciler ise kendi bilgilerini tekrarlamaktadır veya genişletmektedirler;
- Her iki sınıf öğrencilerinin yeni bilgiler kavradığı öğretim dersi;
- Her iki sınıf öğrencilerinin kendi bilgilerini belirledikleri, tekrarladıkları veya genişlettikleri öğretim dersi.

• Üç sınıftan oluşan karma sınıfla çalışma

- Her üç sınıfta yeni bilgilerin kavranmasına ait öğretim dersi;
- Her üç sınıf öğrencilerinin kendi bilgilerini belirledikleri, tekrarladıkları veya genişlettikleri öğretim dersi
- İki sınıf öğrencilerinin yeni bilgi kavradıkları öğretim dersi, üçüncü sınıf öğrencileri ise kendi bilgilerini belirlediği, tekrarladığı veya genişlettiği öğretim dersi;
- İki sınıf öğrencilerinin kendi bilgilerini belirlediği, tekrarladığı veya genişlettiği öğretim dersi , bir sınıfta ise öğrenciler yeni bilgi kavradıkları öğretim dersi.

İki sınıflı Karma sınıflarda öğretim kolay planlanabilir, organize edilebilir ve gerçekleştirilebilir, oysa en tecrübeli öğretmenler için de hakiki teşfiği, üç sınıftan veya birçok sınıftan oluşan karma sınıflarda öğretimin planlanması ve gerçekleştirilmesidir. Üç veya dört sınıflı karma sınıflarla çalışmanın özelliği, bir veya iki sınıfta yeni derslerin alınmasını planlama ve gerçekleştirmektir, diğer iki sınıfta ise öğrenciler öğrendiklerinin belirlenmesi, tekrarlanması veya bilgilerini geliştireceklerdir. Bu tür öğretim dersleri en rasyoneldir ve öğretmen ile öğrencileri en az yormaktadır.

5.4. Öğretim Derslerinin Sırasına Göre Dersin Organizasyonu

Karma sınıflarda, öğretim derslerinin sıralamasına göre, derslerin organizasyonu ve gerçekleştirilmesi, öğretmen için aynı şekilde bileşik bir görev teşkil etmektedir.

- Öğretmen bütün sınıflarda bir öğretim dersine ait dersi gerçekleştirmektedir. Örneğin, bütün sınıflarda öğretmen beden eğitimi, sağlık eğitimi, müzik, resim, sınıf toplumu ("Hayat becerileri"), matematik öğretim derslerini gerçekleştirebilir, bazan da diğer öğretim derslerini de gerçekleştirebilir ve bunu öğretim derslerinin spiriallik açısından mümkün olduğunda yapabilir. Bu derslerde çalışmada azami bir şekilde diferensiye yaklaşım uygulanacaktır, bu uygulama karma sınıfta yer alan öğrencilerin gelişim özelliklerine bağlı yapılacaktır.
- Öğretmen bir öğretim dersinde farklı öğretim derslerinden öğretim amaç ve öğretim içeriği gerçekleştirmektedir, bunu bir sınıfta bir ders şeklinde uygular, diğer sınıflarla ise, doğrudan hazır bulunmadığında, bağımsız çalışma organize ederek öğretimi gerçekleştirmektedir. Öğretmen öğrencilerin her bağımsız çalışmasını kontrol etmelidir, dahası yorumlamalıdır ve buna dayanarak da öğrenciler çalışmalarına devam etmelidirler. Öğretmen öğrencilerin bağımsız çalışmalarına ait zamanı planlamalıdır ve bir öğretim dersinde bu çalışmalarını sıdırmalıdır. Bu tür çalışmaya ait iki varyant var:

İlk varyant arada bir meydana gelmektedir, genelde bir sınıf öğrencileri test yaparken, yazılı yoklama, ödev çözümü, öğretim listesi hazırlığı ve benzeri görevler yaparken ve genellikle bütün öğretim dersi süresince meydana gelmektedir;

İkinci varyant ise sıkça meydana gelir ve genelde önerilmektedir, çünkü öğretmen o durumlarda bütün sınıflarda hazır bulunur. Sadece bir sınıf veya iki sınıf öğretim programına tanıklık etmenin tehlikesi yoktur ve bütün sınıflarda öğretim programının gerçekleşmesi sağlama bağlanmaktadır. Bu tip çalışma şekliyle, öğretim dersinin giriş ve sonuç bölümleri zor gerçekleşmektedir. Bu tür varyantın eksikliği sınıfta ortak çalışma olanaklarının yeterince kullanılmamasıdır.

Hatırlatma: Karma sınıflarda öğretim, sınıf-öğretim sisteminin aşılması önerisiyle, zamanı organize etme açısından büyük esneklik içermelidir. Bu soru danışmanlar ve müfetişlerle görüşülmelidir.

Şibli karma sınıflarda öğrencilerin öğretim öncesinde, öğretim esnasında ve

öğretim sonrasında da okumaları için koşulların yaratılmasını önermektedir⁶. Örneğin, yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinden oluşan karma sınıflarda, öğretmen daha düşük düzeyden içerikler hazırlayabilir (örneğin PowerPoint slaytlar), öğrenciler dershaneye girmeden önce okumalıdır ve derse girdiklerinde hazırlanan soruları yanıtlamalıdır, bunu da PowerPoint slaytlardan öğrendiklerine dayanarak yapabilirler. “Okumadan önce okumak” süreci öğrencilerin etkinliklere katılımını sağlamak için ilave zamanın elde edilmesini sağlamaktadır ve bu şekilde öğrencilere daha yüksek Blum taksonomi düzeylerinde bilgi ve beceri elde etmelerini sağlamaktadır. Müellifler öğretim bitiminden sonra öğretmenlerin öğrenilere daha bileşik ödevler vermelerini tembih etmektedirler.

Birçok sınıflı kombinasyonlarda, öğretmen zamanın doğru organizasyonuna odaklanmalıdır, ayrıca gereken okuma gereç ve kaynakların tasarımı ve bulunmasına özen göstermelidir, amaç öğretim içeriğinin kaliteli kavranmasını sağlamak, dersin iyi akışını temin etmek ve çalışmanın sosyal şekillerini dikatlice seçimine özen göstermelidir.

⁶ [16] Shibley, Ike. 2009. 10 Ways to Improve Blended Learning Course Design. In Magna Publications Online Seminar, edited by B. Snyder.

5.5. Karma sınıflarda öğretim derslerinin Programı

Karma sınıflarda öğretim çalışmasının başarılı organize edilmesinin önemli unsurlarından biri öğretim derslerinin fonksiyonel programının hazırlanmasıdır.

Karma sınıflarda çalışma, aynı zamanda, sınıflara göre öğretim derslerinin varlığı ve öngörülen haftalık ve yıllık öğretim dersleri açısından, öğretim program ve planlarına taviz virmeden gerçekleşmektedir.

Derslerin sıralamasının hazırlanması esnasında öğretmen didaktik ihtiyaçlara dikkat etmelidir, yanısıra karma sınıflarda çalışma özelliklerini de gözönünde bulundurmalıdır.

Öğretim derslerinin sırası şu taleplerle uyumlu olmalıdır:

- Karma sınıflarda, her sınıf için ayrı olarak çalışma haftası boyunca öğretim dersleri zaman sıralamasına göre simetrik olmalıdır;
- Bazı öğretim dersleri için haftada çalışma güünden çok öğretim dersi öngörüldüyse (Makedonca dili, Türkçedili, Sırpçadili, Boşnyakça Dili), bu derslerden iki dersin yapılması planlandığı günde, derslerin ardarda yapılmamasına özen gösterilelidir, dahası blok dersin yapılmasından kaçınılmalıdır, çünkü bu öğrencilerin gelişim özellikleri azami dikkat ve konsantrasyon sağlamıyor. Blok dersler sadece bu tür derslerin yapılması için koşul ve olanakların olduğunda yapılmalıdır, örneğin resim eğitimi dersinde blok dersler yapılabilir, veya ana dili dersi kapsamında öğrencilerin sözlü ve yazılı ifadeerine ayrt edilen derslerde yapılması mümkündür. Diğer durumlarda, bir günde öngörülen iki aynı öğretim dersi arasında başka bir öğretim dersinin düzenlenmesi önerilmektedir. Aynı zamanda, beden eğitimi ve sağlık eğitimi derslerinde blok derslerin yapılması önerilmiyor.

Öğretmen daha küçük öğrencilerin bağımsız çalışmasına olanak tanıyan öğretim derslerine ait girdikleri derslerde (örneğin, resim dersi) veya daha küçük sınıflardan öğrencilerin daha az öğretim dersleri olduğu günlerde, daha büyük sınıf öğrencileri için daha çok direkt öğretimin olduğu öğretim dersi/derlsri olanlanmaktadır.

Karma sınıflarda ders programının hazırlanmasına ait başarılı tecrübe olarak, altı dersli öğretim günü önerilebilir. Bu şekilde karma öğrenimin organizasyonu, daha düşük sınıflardan öğrenciler ilk iki derse geliyor, öğretmen onlarla o derslerde iki öğretim dersini gerçekleştirmektedir (Ana dili ve matematik), daha yüksek sınıflar üçüncü dersten giriyor ve beraberce üçüncü ve dördün-

cü ders gerçekleşmektedir. Dördüncü ders bittikten sonra daha düşük sınıflardan öğrenciler gitmektedir ve beşinci ile altıncı ders öğretmen daha yüksek sınıf öğrencileriyle Ana dili ve Matematik derslerini gerçekleştirmektedir. Bu şekilde, Ana dili ve Matematik dersleri ayrı ayrı gerçekleşmektedir, kalan diğer dersleri ise ortaklaşa olarak gerçekleşmektedir.

● **Karma öğretimin bu tür organizasyonun öncülükleri şunlardır:**

- Öğrencilere daha az sayıda sınıflarda dahası daha az öğrencili sınıflarda Ana dili ve matematik derslerini takip etme olanağı verilmektedir, ve
- Öğretmene öğrenme sürecini daha iyi takip etme olanağı verilmektedir.

● **Bu tür organizasyon şeklinin zayıflıkları şunlardır:**

- Öğretimde yorgunluk ve aşırı yüklenmeye yol açar;
- Öğrencilerin beraber okumalarını ve bütün öğretim derslerinden birbirlerinden öğrenmeyi sağlamıyor;
- Öğrencilerin sosyal becerilerinin gelişimini azaltıyor ve
- Öğrencilerin bağımsız çalışmasına çokça olanaklar oluşturmuyor.

İlkokul eğitimi Kanunu uyarınca, öğretimden bir ders öncesinde birinci sınıftan üçüncü sınıfa kadar öğrencilerin kapsanması organize edilmelidir ve gün boyunca bu dönemi öğretmen belirli sayıda öğrenciler için planladığı spesifik etkinliklerin düzenlenmesi için istifade edebilir.

Karma sınıflarda ders programı esnek dahası uyumlu olmalıdır. Öğretmen karma sınıflarda her sınıf için her gün için öğretim derslerini belirlemelidir, nitekim ders sıralamasını belirlemesi şart değildir (öğretmen öğretimi hazırladığında derslerin sıralamasını belirleyecektir). Derslerin sıralamasını ise içerik bağlantılarına göre yapmaktadır, öğrencilerin bağımsız çalışma olanağına göre ve yeni öğretim dersinin ele alınıp alınmadığı veya tekraralamanın yapıldığına göre belirler.

5.6. Karma sınıflarının pedagojik kayıt ve dökümantasyonu

Pedagojik kayıt ve dökümantasyon, İlk okullarda Pedagoji dökümantasyon ve kayıtların yürütülmesi şekli, içeriği ve biçimi Yönetmeliği⁷ uyarınca yapılmaktadır ve bütün ilkokulları için zaruridir, öğrencilerin ana defteri, sınıf gündeliği, öğrencinin başarısına ait kayıt listesi, öğrenci kimliği, şahadetname eki ve öğretim dışı etkinliklerine ait pedagoji kayıt ile ilave öğretimin pedagojik kayıtları ve ek öğretimin pedagoji kayıtlarından ibarettir. Bu tür pedagoji kayıtları ve dökümantasyon karma sınıflarda da yürütülmektedir. Sınıf gündeliği Sınıf gündeliği yürütme Talimatı uyarınca doldurulmaktadır.

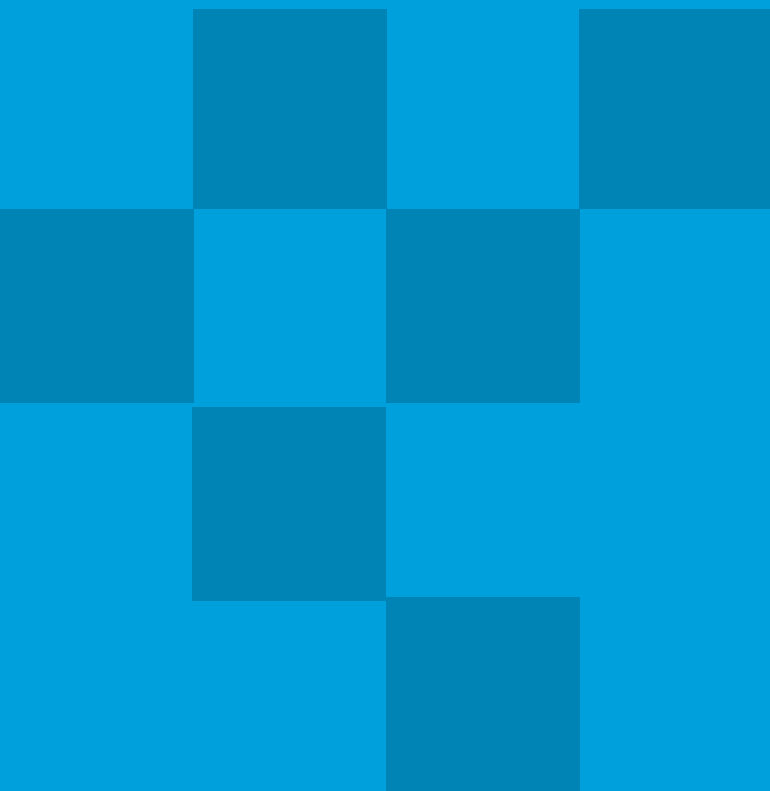
⁷ İlköğretim Okullarında Pedagoji Dökümantasyon Ve Kayıtların Yürütülmesi Şekli, İçeriği Ve Biçimine Ait Düzenleme („Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazetesi”, No.28 Tarih 7.2.2020 y.)

Kaynakça:

1. BurkeWalsh, K. (2004). Kurikulumzaprvirazredosnovneškole:Stvaranje razreda usmjerenognadijete. Zagreb: UdrugaroditeljaKorakpokorak.
2. Gardner, H. (2005). Disciplinary: Obrazovanjekakvozaslužujesvakodijete: S onestranečinjenica i standardiziranihtestova. Zagreb: Educa.
3. Glasser, W. (1994). Kvalitetnaškola. Zagreb: Educa.
4. İlk Okul Eğitimi Kanunu („Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazetesi“, No.161 Tarih 5.8.2019 y.).
5. Jensen, E. (2003). Super-nastava: Nastavnestrategijezakvalitetnuškolu i uspješnoučenje. Zagreb: Educa.
6. Lataille-Démoré, D. (2005). Guidedocumentédespratiquesréussies. Projetdesclasses à niveaumultiples. CD-ROM. OntarioMinistryofEducation. 21. Veenman, S., Kenter, B. etPost.
7. Lučić, K., Matijević, M. (2004). Nastava u kombiniranimodjelima. Zagreb: Školskknjiga.
8. Matijević, M., Topolovčan, T. (2017). Multimedijiskadidaktika. Zagreb: Školskknjiga.
9. Maud, D., Reynolds, D. (2017). Efektif Öğretim: İnceleme ve tadbikat. (Tercüme: Emiliya velyanova), Üsküp: Ars Lamina.
10. Stankovic.M, Gorgevik .D, Organizacijanastave u kombinovanimodeljenjima, Decjenovine, GornjiMilanovac,1981.
11. Tomevska-İlievska, E. (2017), Öğretimde İnteraktif Yaklaşımlar, Üsküp: Felsefe Fakültesi.
12. Tomevska-İlievska, E. (2016), Pedagoji yetkilerin gelişimine ait interaktif metodlar: Yardımcı kitap. Üsküp: Felsefe Fakültesi.
13. https://www.academia.edu/3648689/596960_Rad_u_koimbini_razrednim_odjelima_1
14. Practicaltipsforteachingmultigradeclases, Corporateauthor: UNESCO Office BangkokandRegionalBureauforEducationinAsiaandthePacific [809], ISBN: 978-92-9223-453-9 (electronic).
15. <https://pdfs.semanticscholar.org/d776/46fc5f444e1c058d79d31890cf795d45fedc.pdf>Effectiveness ofMulti-GradeClasses: CooperativeLearningas a KeyElementofSuccessParvinKadivar, ShokoohNavabiNejad, andZahraMadadiEmamzade.

EKLER

Ek No.1

Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nde 2018/2019 öğretim yılında ilköğretim okullarında sınıf öğretmenlerde karma sınıfların türü ve sayısı

Sınıf Öğretiminde Karma Sınıf Türleri	Üsküp	Kumanova, Lipkovo, Staro Nagorčani, Egri Palanka ve Kratovo	Köprülü, Čaška Gradsko	İştip, Kavadarci, Liozovo, Sveti Nikole, Radoviš Konçe ve Probištip	Kočani, Zimovtsi ve Vinitsa	Berova ve Pehevo	Delčevo ve Makedonska Kamenitsa	Kavadarci, Rosoman, Negotino, Demir Kapı, Gevgeli, Bogdanci ve Dojran	Strumica, Novo Selo, Vasilevo, Bosilovo ve Valandovo	Manastir, Mogila, Resne ve Demir Hisar	Pirlepe, Krivoğaçani, Dolneni, Krusevo ve Makedonski Brod	Kalkandelen, Bogovinje, Brvenica, Yegunovtse, Teartse ve Jelino	Gostivar ve Mavrovo, Rostuše ve Vrapçiste	Debre ve Merkez Jupa	Kırçova	Struga ve Vevçani	Ohri	Toplam sayı (kombinasyon türüne göre)
1 ve 2	7	5		3	1	1	1	3	3	2	6	8	4		2	1	1	48
1 ve 3	4	1		4			1	2	5	5	7	1	3	1	2	1	2	39
1 ve 4	2		1	1	1			1	3	2	3	1	2			1	18	
1 ve 5	4	1						1	7	2	2	2	2			2	23	
2 ve 3	7	8	1	8	6	3	6	2	8	4	2	7	1		1	2	68	
2 ve 4	8	10	1	5	3			5	12	15	5	10	6	1	1	4	86	
2 ve 5	2	1		1	1			1	5	8	2	1	1		2	1	26	
3 ve 4	7	1		1	1	1		1	6	1	1	2	4		2	1	31	
3 ve 5	4	7	3	5	1			5	5	10	6	12				4	64	
4 ve 5	10	12	9	21	7	7	6	7	7	6	17	15	4	2	6	3	10	149
1,2 ve 3	4	4	5	9	1	3		5	3	4	9	4	2	3	3		6	65
1,2 ve 4	1							2	1	1	1	1	2			1	10	
1,2,5				1	1				1				3				6	
2,3 ve 4	4	1	1	1					2		1	2					12	
2,3 ve 5								1	1	2	3	1	1			1	10	
3,4 ve 5	1	3	1							1	1	1	2				1	11
1,2,3 ve 4	2	4		2					1	2	1		3	2			1	18
1,2,3 ve 5	1	2		1				1		1	4							10
1,2,3,4 ve 5	4	4	2	3			1		3	15	11	1	1		1	1	1	48
1,4 ve 5	1																	1
1,3 ve 5	4	3						3	2	10	3	2	3					30
1,3 ve 4	2			1				2		4				1				10
2,3,4 ve 5		3	3	1				3		7	2	1			1	1		22
2,4 ve 5		1						2		5	1	1				1		11
1,3,4 ve 5			1	1					1	1	2		2					8
1,4 ve 5				1	1				1	4	1							8
1,2,4 ve 5				1	1			1	1	5	2							11
Toplam	79	71	28	71	25	15	15	48	78	117	93	73	46	10	21	25	28	843

Ek No. 2

Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nde 2018/2019 öğretim yılında ilköğretim okullarında sınıf öğretimlerinde karma sınıfların türü ve sayısı

Öğretim derisinde Karma sınıf Türleri	Üsküp	Kumanova, Lipkova, Staro Nagoriçane, Keğri Palanka ve Kratovo	Köprülü, Çaçka ve Gradsko	Iştıp, Karbimtsi, Lozovo, Sveti Nikole, Radoviş, Konçee ve Probiştiip	Koçani, Zirmovtsi Vinitsa	Berovo ve Peçevo	Delçevo ve Makedonska Kamenitsa	Kavadarci, Rosoman, Negotino, Demir Kapi, Gevgellija, Bogdanci ve Dojran	Strumica, Novo Selo, Vasilevo, Bosilovo ve Valandovo	Manastir, Mogila, Resne ve Demir Hisar	Pirlepe, Krivogaştani, Dolneni, Kruşevo ve Makedonski Brod	Kalkandelen, Bogovinye, Birvenitsa, Yegunovtse, Teartse ve Jelino	Gostivar, Mavrovo ve Rostuše ve Vrapçiste	Debre ve Merkez Jupa	Kırçova	Struga ve Vevçani	Ohri	Toplam sayı (kombinasyon türüne göre)	
6 ve 7	12	3		1	1			1			3	2	2		1				26
6 ve 8	2	1											1			1	1		6
6 ve 9																			0
7 ve 8		1																	1
7 ve 9	1				1								1				1	1	5
8 ve 9	12	3		1	1			1			3	2	1						24
6, 7 ve 8	1																		1
6, 7 ve 9	1																		1
6, 7, 8 ve 9	1	1																	2
3, 4 ve 6									1										1
Toplam	30	9	0	2	3	0	0	2	1	0	6	4	5	0	1	2	2	67	

Ek No. 3

Karma sınıflarda öğretimin gerçekleştiği ilköğretim okulu , tesisi ve dil sayısı

Üsküp şehrinde 27 ilköğretim okulu mevcuttur, 49 tesis bulunmaktadır ve öğretim 121 karma sınıfta gerçekleşmiştir. 49 karma sınıfta öğretim makedonca dilinde gerçekleşmektedir, 63 karma sınıfta öğretim Arnavutça dilinde ve 7 karma sınıfında öğretim Türkçedilinde gerçekleşmektedir, 2 karma sınıfta da Sırpça dilinde öğretim yapılmaktadır. Şu belediyelerde ki okullarda karma öğretim yapılmaktadır:

- **Karpoş**- 1 ilköğretim okulunda 1 karma sınıf bulunmaktadır ve bu sınıfta öğrenim Arnavutça dilinde gerçekleşmektedir;
- **Saray** – 6 tesisli 5 ilköğretim okulunda toplam 15 karma sınıf bulunmaktadır ve bunlarda öğretim: основни училишта со 6 објекти има вкупно 15 комбинирани паралелки, од кои: 2 karma sınıfta öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 13 karma sınıfında ise öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır;
- **Çuçer-Sandev**- 5 tesisli 2 ilköğretim okulunda toplam 16 karma sınıfı var, bunlarda öğretim: 3 karma sınıfında makedonca dilinde yapılmaktadır, 11 karma sınıfında ise öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır, 2 karma sınıfta da öğretim Sırpça dilinde yapılmaktadır;
- **Gazi Baba**- в 2 tesisli 2 ilköğretim okulunda toplam 4 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır;
- **Araçinovo**- 2 tesisli 1 ilköğretim okulunda toplam 3 karma sınıf var ve bu sınıflarda: 1 karma sınıfta öğretim Makedonca dilindedir, 2 karma sınıfında öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır;
- **Butel**- 1 tesisli 1 ilköğretim okulunda 1 karma sınıf var ve bu sınıfta öğretim Makedonca dilindedir;
- **Şuto Orizari**- 1 tesisli 1 ilköğretim okulunda 2 karma sınıfı var ve bu sınıflarda öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır;
- **Çair**- 2 tesisli 2 ilköğretim okulunda toplam 11 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim: 5 karma sınıfında öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 6 karma sınıfında ise öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır;
- **Aerodrom** - 1 tesisli 1 ilköğretim okulunda 2 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır;

- **Kisela Voda** – 2 tesisli 2 ilköğretim okulunda toplam 13 karma sınıf var ve bu sınıflarda; 11 karma sınıfta öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 2 karma sınıfında öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır;
- **Sopište**- 5 tesisli 1 ilköğretim okulunda toplam 13 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim: 6 karma sınıfta Makedonca dilinde öğretim yapılmaktadır, 4 karma sınıfında öğretim Arnavutça dilindedir, 3 karma sınıfında ise öğretim Türkçe dilinde yapılmaktadır;
- **Studenica**- toplam 7 tesisi olan 3 ilköğretim okulunda toplam 20 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim: 1 karma sınıfta öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 15 karma sınıfta öğretim Arnavutça dilindedir ve 4 karma sınıfında öğretim Türkçe dilinde yapılmaktadır;
- **Zelenikovo**- 4 tesisli 1 ilköğretim okulunda toplam 7 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır;
- **İlinden** – 4 tesisli 2 ilköğretim okulunda toplam 5 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır;
- **Petrovets**- 6 tesisli 2 ilköğretim okulunda toplam 8 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır.

Şu bölgelerde 173 ilköğretim okulu var ve 521 tesis bulunmaktadır bunlarda da toplamda 838 karma sınıf yer alıyor. 636 karma sınıflarında öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 141 karma sınıfında öğretim Arnavutça dilindedir, 55 karma sınıfında ise öğretim Türkçe dilinde yapılmaktadır ve 6 karma sınıfında öğretim Sırpça dilinde gerçekleşmektedir.

- Kumanova, Lipkovo, Staro Nagoriçane, Eğri Palanka ve Kratova bölgesinde 53 tesisli 16 ilköğretim okulunda 81 karma sınıf bulunmaktadır. 60 karma sınıfta öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 15 karma sınıfında öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır ve 6 karma sınıfta da öğretim Sırpça dilinde yapılmaktadır.
- Köprülü, Çaçka ve Gradsko bölgesinde 20 tesisli 8 ilköğretim okulunda 28 karma sınıf var. 23 karma sınıfta öğretim Makedonca dilinde, 5 karma sınıfında ise öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır.
- İştıp, Karbintsi, Lozovo, Sveti Nikole, Radoviş, Konçe ve Probiştıp'de 46 tesisli 14 ilköğretim okulunda toplam 81 karma sınıf var. 62 karma sınıfında öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 19 karma sınıfta ise öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır.

- Koçani, Zirnovtsi ve Vinitsa bölgesinde 20 tesisli 10 ilköğretim okulunda toplam 31 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır.
- Berovo ve Pehçevo bölgesinde 9 tesisli 2 ilköğretim okulunda toplam 15 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim Makedonca dilindedir.
- Delçevo ve Makedonska Kamenitsa bölgesinde 10 tesisli 3 ilköğretim okulunda toplam 15 karma sınıf var ve bu sınıflarda öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır.
- Kavadartsi, Rosoman, Negotino, Demir Kapı, Gevgeli, Bogdantsi ve Doyran bölgesinde 33 tesisli 13 ilköğretim okulunda toplam 56 karma sınıf var. 52 karma sınıfında öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 4 karma sınıfta ise öğretim Türkçedilinde yapılmaktadır.
- Ustrumca, Novo Selo, Vasilevo, Bosilovo ve Valandova bölgesinde 48 tesisli 15 ilköğretim okulunda toplam 81 karma sınıf var. 69 karma sınıfında öğretim Makedonca Dilinde yapılmaktadır, 12 karma sınıfında ise öğretim Türkçedilinde yapılmaktadır.
- Manastır, Mogila, Resne ve Demir Hisar bölgesinde 82 tesisli 19 ilköğretim okulunda 117 karma sınıf var. 96 karma sınıfında öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 17 karma sınıfında öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır, 4 karma sınıfta ise öğretim Türkçedilinde gerçekleştirilmektedir.
- Pirlepe, Krivogaştani, Dolneni, Kruşevo ve Makedonski Brod bölgesinde 61 tesisli 18 ilköğretim okulunda 100 karma sınıfı var. 82 karma sınıfında öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 18 karma sınıfında ise öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır.
- Kalkandelen, Bogovinye, Birvenitsa, Yegunovtse, Teartse ve Jelino bölgesinde 41 tesisli 20 ilköğretim okulunda toplam 83 karma sınıf var. 55 karma sınıfta öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 24 karma sınıfında öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır, 4 karma sınıfında ise öğretim Türkçe dilinde yapılmaktadır.
- Gostivar, Mavrovo ve Rostuşe ile Vrapçişte bölgesinde 36 tesisli 13 ilköğretim okulunda toplam 54 karma sınıf var. 24 karma sınıfta öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 30 karma sınıfında ise öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır.
- Debre ve Merkez Jupa bölgesinde 7 tesisli 2 ilköğretim okulunda toplam 10 karma sınıf var. 2 karma sınıfında öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır,

2 karma sınıfında ise öğretim Arnavutça dilindedir,6 karma sınıfında ise öğretim Makedonca ve Arnavutça dillerinde yapılmaktadır.

- Kırçova bölgesinde 17 tesisli 8 ilköğretim okulunda toplam 23 karma sınıf var. 6 karma sınıfında öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 15 karma sınıfında ise öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır, 2 karma sınıfında da öğretim Türkçe dilinde yapılmaktadır.
- Struga ve Vevçani bölgesinde 19 tesisli 8 ilköğretim okulunda toplam 30 karma sınıfı var.12 karma sınıfında öğretim Makedonca dilindedir, 14 karma sınıfında öğretim Arnavutça, 4 karma sınıfında da öğretim Türkçedilinde yapılmaktadır.
- Ohri bölgesinde 19 tesisli 4 ilköğretim okulunda toplam 33 karma sınıf var. 32 karma sınıfta öğretim Makedonca dilinde yapılmaktadır, 1 karma sınıfında ise öğretim Arnavutça dilinde yapılmaktadır.

Ek No. 4

Örnek 1 : Ders programı – Birinci ve ikinci sınıf (Karma sınıf)

Dersler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1	I sınıf.İngilizce II sınıf.İngilizce	Ana Dili Ana Dili	Matematik Matematik	Ana Dili Ana Dili	Ana Dili Ana Dili
2	I sınıf. Ana Dili II sınıf. Ana Dili	Matematik Matematik	Ana Dili Ana Dili	Matematik Matematik	Matematik Matematik
3	I sınıf. Matematik II sınıf. Matematik	Toplum Resim Eğitimi	Resim Eğitimi Fen Bilimleri	Ana Dili Ana Dili	BSE BSE
4	I sınıf Fen bilimleri II sınıf. Sınıf dersi		Fen Bilimleri Resim Eğitimi	Resim Eğitimi Toplum	Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi
5	I sınıf.Müzik Eğitimi II sınıf. Müzik Eğitimi	II sınıf. İlave Öğretim	BSE BSE	İngilizce İngilizce	Fen Bilimleri
6	II sınıf. İlave öğretim				

Örnek 2: Ders Programı - IV ve V sınıf (karma öğretim)

Dersler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1	İv sınıf . sınıf topluluğu dersi V sınıf. Teknik Eğitimi	Fen Bilimleri Matematik	Fen Bilimleri Matematik	Ana Dili Matematik	Matematik Fen Bilimleri
2	IV sınıf Matematik V sınıf Teknik Eğitimi	Ana Dili Ana Dili	Ana Dili Toplum	Matematik Bilgisayarla çalışma ve programlama	Resim Eğitimi Matematik
3	IV sınıf . Makedonca dili V sınıf Matematik	Matematik Toplum	Matematik Ana Dili	İngilizce İngilizce	Ana Dili Ana Dili
4	IV sınıf Toplum V sınıf Makedonca dili	Toplum Resim Eğitimi	Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi	İngilizce İngilizce	Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi
5	IV sınıf BSE V sınıf BSE	BSE BSE	Bilgisayarla çalışma ve programlama saslari Resim Eğitimi	BSE BSE	Teknik Eğitimi Fen Bilimleri
6	IV sınıf İngilizce Dili V sınıf İngilizce Dili	İlave veya Ek Öğretim İlave veya Ek Öğretim	Resim Eğitimi Bilgisayarla çalışma ve programlama	Bilgisayarla çalışma ve programlama Ana Dili	İlave veya Ek Öğretim İlave veya Ek Öğretim
7				Sınıf topluluğu dersi	

Örnek 3: Ders Programı - I, II, III, IV ve V sınıflar (Karma sınıf)

Dersler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1	I sınıf Ana Dili II sınıf Sınıf Topluluğu dersi III sınıf Sınıf Topluluğu Dersi IV sınıf Sınıf Topluluğu dersi V sınıf Teknik Eğitimi	Ana Dili Matematik Ana Dili Fen Bilimleri Matematik	Ana Dili Matematik Matematik Fen Bilimleri Matematik	Matematik Ana Dili Ana Dili Ana Dili Matematik	Matematik Ana Dili Resim Eğitimi Matematik Fen Bilimleri
2	Isınıf Matematik II sınıf Ana Dili III sınıf Ana Dili IV sınıf Matematik V sınıf Teknik Eğitim	Matematik Ana Dili Matematik Ana Dili Ana Dili	Matematik Ana Dili Ana Dili Ana Dili Toplum	Ana Dili Matematik Matematik Matematik Работа со компьютер	Resim Eğitimi Matematik Matematik Resim Eğitimi Matematik
3	I sınıf Fen Bilimleri II sınıf Fen Bilimleri III sınıf Fen Bilimleri IV sınıf Ana Dili V sınıf Matematik	Ana Dili Resim Eğitimi Ana Dili Matematik Toplum	Fen Bilimleri Fen Bilimleri Fen Bilimleri Matematik Ana Dili	İngilizce İngilizce İngilizce İngilizce İngilizce	Ana Dili Toplum Ana Dili Ana Dili Ana Dili
4	I sınıf Toplum II sınıf Matematik III sınıf Matematik IV sınıf Toplum V sınıf Ana Dili	Resim Eğitimi Ana Dili Resim Eğitimi Toplum Resim Eğitimi	Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi	İngilizce İngilizce İngilizce İngilizce İngilizce	Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi. Müzik Eğitimi. Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi

5	I sınıf BSE II sınıf BSE III sınıf BSE IV sınıf BSE V sınıf BSE	BSE BSE BSE BSE BSE	Resim Eğitimi Bilgisayarla çalışma ve Programlama Esasları Bilgisayarla çalışma ve Programlama Esasları Resim Eğitimi	BSE BSE BSE BSE BSE	İlave veya Ek Öğretim Toplum Teknik Eğitim Fen Bilimler
6	III sınıf İngilizce dili IV sınıf İngilizce dili V sınıf İngilizce dili	İlave veya Ek Öğretim İlave veya Ek Öğretim İlave veya Ek Öğretim İlave veya Ek Öğretim	Resim Eğitimi Bilgisayarla çalışma ve Programlama Esasları	Bilgisayarla çalışma ve Programlama Bilgisayarla çalışma ve Programlama Ana Dili	İlave veya Ek Öğretim İlave veya Ek Öğretim İlave veya Ek Öğretim
7				V sınıf Sınıf Topluluğu dersi	

Örnek4: Dersler Programı -birinci, ikinci ve üçüncü sınıf (karma sınıf)

Dersler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1	I sınıf Ana Dili II sınıf Ana Dili III sınıf Ana Dili	Ana Dili Ana Dili Ana Dili	Ana Dili Ana Dili Ana Dili	Ana Dili Ana Dili Ana Dili	Ana Dili Ana Dili Ana Dili
2	I sınıf. Matematik II sınıf. Matematik III sınıf. Matematik	Matematik Matematik Matematik	Matematik Matematik Matematik	Matematik Matematik Matematik	Matematik Matematik Matematik
3	I sınıf Resim Eğitimi II sınıf OToplum Resim Eğitimi III sınıf Bilgisayar çalışması Ve programlama esasları	Fen Bilimleri Fen Bilimleri	Ana Dili Ana Dili Ana Dili	Fen Bilimleri Fen Bilimleri Ликовно Eğitimi	Toplum Toplum Toplum
4	I sınıf Müzik Eğitimi II sınıf Müzik Eğitimi III sınıf Müzik Eğitimi	BSE BSE BSE	Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi Müzik Eğitimi	Resim Eğitimi Resim Eğitimi Resim Eğitimi	BSE BSE BSE
5	I sınıf. İngilizce II sınıf. İngilizce III sınıf. İngilizce	İlave veya Ek Öğretim Fen Bilimleri	İngilizce İngilizce İngilizce	BSE BSE BSE	III sınıf İlave veya Ek Öğretim
6	I sınıf Sınıf Topluluğu dersi		III sınıf İngilizce Dili	III sınıf Fen Bilimleri	II sınıf Sınıf Topluluğu dersi III sınıf Sınıf Topluluğu dersi

Ek No. 5

Örnek 1: Öğretim dersinin planlanması

Öğretim dersi Makedonca Dili	Sınıf: I ve II
Konu /Program Alanı Edebiyat	Öğretim Birimi „Stefa'nın kirazı”
Okuma Neticeleri I sınıf - Öğrenci/ler edebiyat eserlerinin unsurlarını keşfetmeyi becermektedir (alan, zaman, olay ve kişiler). II Sınıf - Öğrenci/ler birmetinde başlığı tanıyabiliyor, farklı metinleri, ilüstrasyon ve yazarları ayırt eteyi becerabiliyorlar.	Kilit Terimler I Sınıf- olayların geliştiği alan, olayların gelişimi ve sırası II sınıf - Başlık, ilüstrasyon, müelif
Öğretim araçları /kaynakları Bilgisayar, LCD-projektör, Dijital resimli kitap „Stefa'nın Kirazı”, Basılı resimli kitaplar „Stefa'nın Kirazı”, resim kitabının içeriğinin anlatıldığı komple resimler, öğretim listesi.	Başka konularla bağlantı veya başka nesnelere bağlantı Fen Bilimleri, Resim Eğitimi
Dersin Artikülasyonu Giriş bölümü: Öğrenciler önceden gözlemedikleri kiraz ağacının açan baharkarını anımsatıyor. Öğretmen öğrencileri dersin amacıyla tanıtıyor ve dijital “Stefa'nın Kirazı” başlıklı resim kitabını göstermektedir. Ana Bölüm: I sınıf - resim kitabının içeriğine bağlı kısa konuşmadan sonra, öğrenciler olayın nerde geliştiği konusunda konuşma görevini almaktadır (grup düzeyinde), olayın ana kahramanları kimdir konusunda konuşuyor ve olayların gelişmesi sırasına göre resimli kitabın içeriğini dizmekle görevlendirilmektedirler. Öğretmen gruptaki öğrencilerin çalışmasını izleyecektir ve çek listeyi dolduracaktır. II sınıf - Her öğrenci resimli kitap “Stefa'nın Kirazı” başlıklı kitabı gözden geçiriyor, ardından her öğrenciye öğretim listesi veriliyor ve o listede bireysel olarak metnin başlığını yazmalıdır, resimli kitapta kaç tane ilüstrasyonun yer aldığını yazarın adını soyadını yazmalıdır. Ayrıca her öğrenci en çok beğendiği ilüstrasyon üzerinde düşünme görevini almaktadır. Sonuç bölümü: Dersin sonunda, I sınıf öğrencilerinden bir öğrenci okunan metnin nerede geliştiğine cevap verecektir, ardından da gruptan başka öğrenci metnin ana kahramanı kşmdr sorusunu yanıtlayacak, ardından da grupta yer alan I sınıftan her öğrenci resim kitabının içeriğinin bir bölümünün sergilendiği bir resimle çıkacak ve olayın seyrine göre, tablonun uygun yerine resmi yapıştıracaktır. II Sınıf öğrencileri bireysel olarak aldıkları öğretim listelerinde neler yazdıklarını okumaktadırlar, akabinde en çok beğendikleri ilüstrasyonun tasfirini yapmaktadırlar. Diğer öğrenciler ise hangi ilüstrasyondan bahsettiğini bulmalıdırlar. Dersin bitiminden sonra öğretmen öğrencilerden ders etkinlikleri hakkında düşüncelerini talep etmektedir ve “Işıklar” tekniğiyle değerlendirmelerini istemektedir.	
Diferansiyasyon	
Notlandırma I Sınıf - Yazılı elemanlarla şek liste hazırlanmıştır (olayın geliştiği alan, olayların akışı ve sırası, rol), yazılacak alanlı her öğrencinin adı. II Sınıf - Her öğrencinin öğretim listelerinin notlandırılması .	
Ev Ödevleri Her öğrenci işlenen konuda en çok neyi beğendiklerini çizmek için görev almaktadır.	

Örnek2: Öğretim dersinin planlanması

Öğretim Dersi Toplum	Sınıf :I ve II
Konu/Program alanı I sınıf - Benim Okulum II sınıf -Diğerleriyle Ben	Öğretim Birimi Davranma Kuralları
Okuma Neticeleri Öğrenci/ler sınıfta ve okulda kuralların alınması ve uygulanmasına katılıyor	Kilit Terimler I sınıf - Kurallar, sorumluluk II sınıf - Sınıf kuralları
Öğretim araçları /kaynaklar Kağıt, boyalı kaemeler, yazma gereçleri	Diğer konu veya diğer nesnelere bağlantılar Resim eğitimi
Dersin artikülasyonu Giriş Bölüm: Öğretmen öğrencilerle sevdikleri oyunlar ve oyun kuralları konusunda konuşuyor. Öğrencileri ne tür davranma kurallarının alınmasının gerektiği konusu da düşünmeye teşvik etmektedir. Ana Bölüm: Öğretmen öğrencileri iki gruba ayırmaktadır, her grupta birinci ve ikinci sınıftan öğrenciler olmalıdır. Öğrenciler kendi gruplarında konuşmaktadır ve ardından her gruptan bir öğrenci davranma kurallarını önermektedir ve önerilen kuralı açıklamaktadır. İkinci gruptan öğrenciler aralarında anlaşmaktadır ve öneriyi beğenip beğenmediklerini açıklamaktadırlar (öneriyi kabul etmedikleri takdirde, neden red ettiklerini açıklamaktadırlar). Bunun akabinde ikinci gruptan bir öğrenci davranma kuralı önermektedir ve neden önerdiğini açıklamaktadır, birinci grup öğrencileri öneriyi kabul edip etmediğini ve neden kabul ettiklerini veya red ettiklerini açıklamaktadırlar. Kuralların onaylanmasından sonra, öğrenciler alınan kuralları hangi grubun çizeceğini anlaşırlar. Kuralları birinci sınıf öğrencileri çizmektedirler, ikinci sınıf öğrencileri ise kuralları yazmaktadırlar. Öğretmen öğrencilerin çalışmalarını takip edecektir ve kuralları önerirken öğrencilerin etkinliklerini not etmektedir. Sonuç Bölümü: Davranma kuralları tasfir eden çizimleri öğrenciler görünür yerde yerleşmektedirler. Bir kez daha davranma kurallarını hatırlatmaktadırlar ve kuralların ihlal edilmesi durumunda nelerin olabileceğini anlatmaktadırlar. Dersin sonunda alınan kuralların saygılanması konusunda hepsinin sorumlu olduğu sonucuna varırlar. Karşılıklı olarak öğrencilerden her hangi biri kuralları saygılamayı unutursa hatırlatmakla yükümlü olduklarını kararlaştırmaktadırlar. Dersin bitiminden sonra Öğretmen öğrencilerden dersin etkinlikleri konusunda düşüncelerini istemektedir ve dersi "Işıklar" tekniğiyle değerlendirmesini istemektedir.	
Notlandırma Öğrencilerin etkinliklerini talip etme, önerilen kuralları kabul etme veya red etme kanıtlarının değerlendirilmesi (ikinci sınıf öğrencilerinde).	
Diferansiyasyon	
Ev ödevleri I sınıf - Öğrenciler evlerinde davranma kurallarını çizecek. II sınıf - Öğrenciler okulda birkaç davranma kuralını yazacak.	

